

ALLAN GORDON

Misteriosul

DOWN **TESSON**

ROMANUL SĂPTĂMĂNII

1

ROMANUL SĂPTĂMÂNII

Nr.

1

Lucian Laetescu

ALLAN GORDON

MISTERIOSUL DOMN TESSON

EDITURA

ROMANUL SAPTĂMÂNII

FURTUL PLANULUI „V 2“

1

Domnul Pierre Lucien Thomas părea a-și umple existența cu trei lucruri: cu florile, cu călătoriile, și cu naivitatea prietenului său, oficiantul dela poștă, Vauzelle.

Nimeni nu știa cam ce meserie ar fi putut să aibe. Sosise de câteva luni în Bayeux, își închiriasse o căsuță cu vederea spre mare — și în tot acest timp, fusese zărit de trei sau patru ori. Mulți spuneau că ar fi voiajor comercial; alții că l-ar fi văzut în unele seri, lucrând la planșetă: deci, inginer, desenator, arhitect, sau așa ceva. Vauzelle se împrietenise cu el, atunci când orășelul fusese evacuat de nemți, care cantona-seră câțiva kilometri mai departe. Zidul Atlanticului era des bombardat și tot litoralul suferea hârțuелile avioanelor; era și ăsta un subiect de discuție între d. Pierre Lucien Thomas și Vauzelle.

În unele seri, stând în fața unei sticle vechi și păianjenite de „Bourgogne” veritabil, își povesteau tot felul de nimicuri — cu voci coborâte și misterioase, ciocnind în răstimpuri paharele. Vinul vechiu le aprindea obraji și le inflăcăra imaginația — și atunci d-nul Thomas, dacă era bine dispus, îi recita versuri sau îi citea pagini întregi de manuscrise științifice, din care

d-nul Vauzelle nu prea înțelegea mare lucru, dar aproba cu demintate fiecare subliniere de frază.

Timpu' le trecea cu repeziciune — și de multe ori, cântau cocoșii de miezul nopții, în clipa în care cei doi prieteni se despărteau.

În după-amiaza când începe povestirea noastră, d-nul Vauzelle trecuse grăbit spre Poștă — dar totuși se oprise și-și zărise prietenul printre ulucii gardului acoperit de viță sălbatecă; d-nul Thomas stropsea florile, atent, să nu-și ude pantofii.

Îl strigase — și celălalt se apropiase de gard și-i explicase că lipsa ploilor din ultima vreme se datorește evenimentelor solare, citite de el în gazeta locală; îl întrebaseră de sănătate, îi încredințase o rețetă pentru fabricarea cât mai economicoasă a săpunului — și se pregătea tocmai să-i demonstreze că în mod obisnuit omul are în sânge cam cinci milioane și jumătate de globule roșii, când atenția le-a fost atrasă de un lucru neobisnuit, ceva ce venea din capul șoselei, ce duce la Carevian.

Tot ce-a urmat a fost bine văzut de amândoi prietenii, mai ales de d-nul Pierre Lucien Thomas, căruia nu-i scăpa niciodată nimic.

O mașină mare, închisă, la volan cu o femeie blondă, apăsă înaintea, trecu pe lângă ei ca un bolid. Ceea ce urmă, se petrecu într-o secundă; la câțiva zeci de metri de casa d-lui Thomas, lângă deblul de tutun al văduvei Cruchot, șoseaua se bifurca în două: o parte continua înainte, cealaltă — vechiul drum spre St. Lô, lăsat în părăsire de când podul înalt de câțiva metri deasupra vălărilor Falaise fusese distrus de bombardamente — era oprit de o barieră de lemn cu o placardă semnalizatoare roșie, scrisă în limbile franceză și germană.

Mașina coti, se izbi derapând de barieră — și dispăru.

Amândoi prietenii scoaseră un strigăt de spaimă. D. Thomas ieși în cămașă din curte și cu toți cei cinci-

zeci de ani ai lui, alergă spre vărării, cu Vauzelle după el.

Mașina zăcea pe fundul gropii, cu roțile în sus, arzând în limbi mari de foc.

— Un doctor! urlă Thomas. Un doctor, iute... vezi pe cineva!

Se petrecu un fapt extraordinar. Cu o repeziune nebănuită la vârsta lui, d-nul Thomas scobori panta, se aruncă spre stânga automobilului, acolo unde era mai puțin foc... se rostogoli ca un turbat, la un moment dat i se văzură doar picioarele — apoi, ieși târîndu-se, cu corpul unei femei în brațe. În aceeași clipă se auzi o detunătură — și în aer se răsuci o pălălaie imensă de flăcări: explodase rezervorul de benzină.

Cu jumătate de păr ars, cu sprincenele, barba și mustața pârlite, el depuse trupul pe bolovanii calcaroși — și-și șterse obrazul cu dosul palmei. Oricine l-ar fi zărit în acel moment pe d-nul Thomas, ar fi tresărit: în ochi îi lucea o febră, puternică, neobișnuită. O expresie chinuită îi crispa trăsăturile, buzele lui tremurau, dar se stăpâni; părea un alt om.

Ingenunchiă lângă fată și-i puse urechea pe piept. Inima bătea slab... dar bătea! Printr-o minune, scăpase neatinsă. Era doar leșinată și puțin arsă. Ea oftă și deschise ochii. Privirea i se holbă și scoase un țipăt la vederea lui Thomas.

— Sunt urmărită, gâfâi, apucându-i mâna. Voi apare îndată, Doamne!

Se uită la el ca o nebună, cu fața înegrită de fum.

— Ce putem face? șopti Thomas.

— Iute... iute, spuse fata ...în buzunarul acesta dela rochie... Paris, rue Montmartre 15, domnul Julien. Iartă-mă!

Thomas se ridică în picioare. Vauzelle apăruse pe mal, însoțit de câțiva oameni. În aceeași clipă, o mașină neagră opri la capătul podului. Trei bărbați în

civil se năpustiră în groapă, strigând: „Schnell! Schnell!”

Unul din ei, îl împinse pe Thomas cu brutalitate la parte. Ceilalți apucară fata în brațe.

— Dar femeia aceasta e rănită, încercă să intervi-
nă Thomas.

— Poliția germană! lătră unul din bărbați. Depăr-
tați-vă!

Se uită mai cu atenție la Thomas.

— Ai fost de față la accident?

— Da.

Cekălat făcu ochii mici.

— Percheziționați-l! ordonă. Lăsați fata. Inte-
N'avem timp de pierdut!

Cei doi lăsară fata jos și se repeziră la Thomas. îl
scotociră buzunarele, aproape îl desbrăcară.

— Nichts! se întoarse unul din ei. N'are nimic.
Cred că am sosit la timp!

— Bine, bine. Luați-o, — le arată el trupul fetei. Și
către Thomas:

— Ai vorbit ceva cu ea?

— Era leșinată, spuse cu o voce tremurată Tho-
mas, aranjându-și cravata.

Dar bărbatul nu-i mai răspunse. Aruncând o privire
spre mașina care ardea, mormăi ceva neînțeles. Sui
panta în grabă și după câteva secunde, automobilul
negru demară în viteză.

Thomas lăsă capul în piept. Un oftat înăbușit îl
scutură, dar nu i-l auzise nimeni, nici chiar Vauzelle,
care venise lângă el.

— Ce-a fost asta? șopti acesta, aiurit. Ce s'a în-
tâmplat?

D-nul Thomas zâmbi:

— Cred că au repetat o scenă de film, spuse înce-
tător. Dar se vor întoarce, de asta sunt sigur!

— De ce?

— Pentru așa ceva!

Își vârî degetele în gură, și scoase de acolo un

obiect mic. Era un tub de tablă, din acelea în care se țin minele dela creioanele rezervoare; n'avea mai mult de 2 centimetri lungime — și era foarte subțire.

Vauzelle sgâi ochii, stupefiat. Thomas privi cilindrul și dete din cap.

— Să mergem, și își apucă prietenul de braț.

Pe șosea, grupurile se înmulțiseră. Toți comentau faptul cu înfrigurare. Câțiva încercară să stea de vorbă cu Thomas, dar el trecu grăbit și fără să le dea vreo importanță. La porțița grădinii, îi întinse mâna lui Vauzelle :

— Cu bine, prietene. Și, dacă vreodată ai avut încredere în mine, cum am avut eu în tine, uită tot ce s'a întâmplat. E mai sănătos. Să sperăm că o să ne mai vedem. Plec.

Vauzelle era să cadă jos.

— Pleci? Unde? De ce?

D-nul Thomas deveni visător.

— Curiozitatea e un defect plin de urmări neplăcute, amice Vauzelle. Mă duc să fac o cură de slăbit, am cam prins burtă — și sunt foarte dezolat. Nădăjduesc să iau un premiu de frumusețe. În lipsa mea, ai grijă de casă și stropește-mi din când în când florile.

Îi strânse mâna cu putere și din pragul ușii, îi mai strigă :

— Cheile le las în cutie cu scrisori. Cu bine !

Vauzelle rămase lângă gard, prostit — și ferm convins că prietenul lui înnebunise subit.

Începuse să se întunece, când în fața grădinii d-nului Thomas, opriră două mașini. Una era particulară, — dar cealaltă purta numărul militar al Serviciului Securității Interioare germane din Franța. Opt inși coborîră în grabă și împinseră porțița. Strada era pustie la ora aceea; grupul era condus de un Hauptmann S. S., în uniformă. În grădină, îi opri cu un gest.

— Doi în dreapta, doi în stânga. Păziți ferestrele și spatele casei. Ceilalți, după mine !

Casa zăcea cufundată în întunec. S. S.-ul lovi în ușa cu patul pistolului.

— Deschideți! strigă el. Deschideți!

Nu răspunse nimeni. S. S.-ul se întoarse:

— Spargeți ușa!

Ușa cedă și năvăliră înăuntru. Cineva dete un scaun jos.

— Lumină! Faceți lumină! urlă S. S.-ul.

Se aprinse o baterie electrică. S. S.-ul învârti comutatorul și odaia apăru în sclipirea candelabrului cu lumânări. Era biblioteca d-lui Thomas.

— Controlați totul, porunci Hauptmann-ul.

— Nu e nimeni, aici, spuse o voce. Casa e goală!

— Controlați bine, vedeți podul, pivnița, socotociți peste tot! *Zum Teufel!* înjură S. S.-ul Trebuia să-l lei odată cu fata, Herr Doktor! se adresă unui bărbat cu ochelari, care tocmai deschidea un dulap.

Celălalt se făcu roșu, dar tăcu.

— Fata nu-l are, continuă S. S.-ul. L'a dat cuiva... trebuiau arestate toate persoanele!

— Lângă ea nu era decât omul pe care-l căutam, ripostă bărbatul cu ochelari.

S. S.-ul râse, cu un nechezat scurt?

— Și tocmai pe el l-ai scăpat. Fii atent, Herr Doktor

— fi se întâmplă a doua oară!

Din odăi apăzură ceilalți.

— Nimic peste tot, raportară ei.

S. S.-ul se întoarse spre bărbatul cu ochelari:

— Odată ce a plecat, nu era nebun să-l lase aici. Am făcut drumul de geaba. Voi raporta mâine și așa vrea să fii și dumneata de față în strada Saussales, Herr Doktor!

Bărbatul cu ochelari îngălbeni și începu să tremure.

S. S.-ul mai spuse scurt:

— Chiar te rog. Să mergem.

Cineva îi întinse o foaie de hârtie.

— Am găsit-o pe masă. Poate e ceva important. S. S.-ul o citi și scoase un răget de furie:

— Ce-i asta? Ce-i asta?

Pe hârtie era scris :

„Aveți milă de cărți. În băcărie, găsiți cafea și zahăr. Cafeaua e veritabilă. „THOMAS“.

2

Puteau să fie orele șase seara. Lumea forfotea în toate părțile, fiecare văzându-și de treburile lui. Unii se opriseră la încrucișarea străzii Boileau cu Boulevardul Malherbes, ca să caște gura la trecerea unui convoi de camioane germane. Ploua mărunț și soldații îmbrăcați în uniforme verzui se sgribuliseră sub prelate. Cineva râse sârcastic:

„Intr'adevăr, sunt grași: se vede efectul prunelor uscate !“

Domnul Pierre Lucien Thomas zâmbi și-și văzu de drum. Înainta cu repeziciune, ținând ridicată sus umbrela, să nu stânjenească trecătorii. Curând ajunse în capul străzii Montmartre. Numărul 15 era o casă galbenă, cu zidul coșcovit, fără etaj. Intră în curte și se opri în fața unei uși, pe care se afla ținută o carte de vizită :

MONSIEUR JULIEN

Pedicură

Apăsă pe butonul soneriei. După câteva momente, ușa se deschise și apărură un bărbat nebărbierit, cu un muc de țigară în colțul gurii.

— Pe cine cauți? întrebă el, morocănos.

— Pe domnul Julien, spuse Thomas.

Individul își scoase încet chiștocul dintre buze și-l privi atent.

— În ce privință ?

D-nul Thomas zâmbi stingherit.

— Vedeți că... șovăi el... mi-ați fost recomandat, e o chestiune cam... adică, de ce? Sunt un dobitoc, d-nule: am venit să-mi tai bățaturile.

Bărbatul nu-l slăbea din ochi. Între sprâncene, i se desena o cută adâncă. O clipă, privirea lui îl sfredeli iscoditoare. apoi spuse nepăsător:

— Mi-ai citit anunțul din jurnal?

— Da, se repezi bucuros, Thomas da, chiar așa! Mi s'a vorbit mult de dumneata, de un prieten, dar...

— Intră

Camera domnului Julien era mică și într-o mare neorânduială. Patul nefăcut din colț, avea cearșaful și plapuma căzute pe jos.

— Nu înțeleg de ce nu m'ai chemat acasă la dumneata, spuse posomorît domnul Julien.

Trăgând cuvertura pe pat, zise:

— Ia loc și descaltă-te! Eu o să încălzesc niște apă... dar, dracu știe, unde mai e rechaud-ul ăla!

Cotrobăi într'un colț, bombănind. D-nul Thomas cercetă camera pe furis. Când celălalt se ridică, se prefăcu că-și observă umbrela.

— Nu te-ai descălțat?

Câteva momente se priviră drept în ochi. Căutătura d-lui Julien devenise glacială. Thomas se ridică încet în picioare.

— Am fost trimis de cineva să-ți aduc asta!

Între degetele lui lucea cilindrul subțire de tablă. Domnul Julien făcu o săritură înapoi: în mână îi apărură țeava unui pistol.

— Nu! ridică pumnul cu cilindrul micuț, domnul Thomas. Nu, să nu faci așa ceva, monsieur Julien. Fii pe pace, nu sunt dela poliție!

— Cine ești? rosti celălalt, răgușit. Ce vrei?

Thomas se înclină:

— Numele meu este Pierre Lucien Thomas. Se pare că părinții mei au dat dovadă de o totală lipsă de fantazie, atunci când m'au botezat. Lasă țeava în jos... și

ascultă-mă. Suntem singuri, n'are de ce să-ți fie teamă!

Domnul Julien privi pe fereastră, continuând să-și țină sub amenințarea revolverului. Strada lucea în ploaie, dar nu i se păru nimic suspect.

— Vorbește... și fără glume, hei?

Domnul Thomas povesti tot ce se petrecuse în Bayeux, accidentul mașinei, ce-i spusese fata, venirea nemților.

— Mi-a dat adresa dumitale și obiectul acesta. Ea a fost ridicată de poliția germană. M'am grăbit să ți-l aduc!

Julien ascultă tăcut, cu fruntea îngândurată. Într'un târziu, spuse:

— Dă-l încoace!

Se uită la cilindru. Inșă nu-l slăbea cu pistolul, pe Thomas.

— Dacă ești spion, nu ieși viu de aici, murim împreună, domnule Thomas, sau cum ai spus că te cheamă. Dar pari a fi cinstit. Biata Odette! Va fi executată...

Trăsăturile lui Thomas se înăspriră.

— O veți răzbuna, șopti el încet.

— Ce știi dumneata?

— Nimic, — râse Thomas. — Dar aș vrea să știu mai multe. Bănuiesc că ești bun francez și-atâta tot.

Julien își vârî revolverul în buzunar și-l dădu mâna.

— Serviciul dumitale nu va fi niciodată uitat. Obiectul acesta nu valorează bani; de el atârnă soarta a milioane și milioane de oameni nevinovați.

— Ce însemnătate poate să aibă?

Julien tăcu. Brusc îl aruncă:

— Ești curajos?

— Cred că da.

— Câți ani ai?

— Cincizeci și unu împliniți în August.

— Ești încă verde. Vrei să ajuți Franța

— Din tot sufletul.

— Bun. Poate fac o greșală... dar... — se opri. Ac-

șionăm printre picioarele dușmanului. Acesta e crud, viclean și violent. Totul e să scăpăm și să ne servim patria. Ai făcut armata?

— Oh, în 1914.

— Cu atât mai bine. Eu sunt fost ofițer activ. Vom lucra împreună cu prietenii mei, Thomas. Sabotaje, spionaj și celelalte: organizația F. F. I.

— Nu știu dacă merit.

— Asta se va vedea. Unde locuiești?

— În Bayeux. Am venit la Paris special pentru... și desemnă din deget, cilindrul de tablă, dela celălalt din mână.

— Aha! Ai bani?

— Da.

— O să rămâi aici... bine înțeles dacă accepți propunerea mea. Ți vei schimba identitatea, de va fi nevoie... o să-ți închiriezi o cameră și vom vedea. În Bayeux nu te mai poți întoarce; le cunosc sistemul bandiților ăștia. Te vor căuta cu disperare.

— Bănuesc, râse Thomas.

— Poți să juri?

— Să jur, ce?

— Că te vei supune la orice ți se va porunci?

Domnul Thomas îl privi în față.

— Jur!

— Perfect! Poți acum să te duci. Cercetează bine strada și la nouă și jumătate suni în strada Flaubert, 56, la întâiul. Cunoști?

— Da. Am stat în Paris mult timp.

— Vei fi recomandat. Noi n'avem locuințe fixe, deoarece suntem mereu hărțuiți de Gestapo. Vom vedea ce va spune Vincent.

— Cine-l Vincent?

— Șeful. Nu-l cunoaște nimeni. Legătura trebuia s'o facă Odette — ea se ducea mereu, dar după cum spui, a fost prinsă. Bine că-l avem iar — își jucă cilindrul de tablă în palmă. — Atunci, la 9 și jumătate, Thomas. Și noroc!

Se despărțiră în ușa.

— Nu-i nimeni, spuse repede Julien. La 9 și jumătate !

Deschizând poarta dinspre stradă, Thomas se izbi în piept cu un bărbat volnic, ce da tocmai să intre. Felinarul de lângă trotoar împrăstia o slabă lucire albastră, tocmai deajuns ca să se zărească unul pe altul. Necunoscutul deschise ochii mari.

— Iertați-mă, spuse el, șovăind. Continua să-l fixeze în mod ciudat, și văzând nedumerirea domnului Thomas, repetă :

— Iertați-mă... dar imi păreți foarte cunoscut. Unde v'am mai văzut ?

— Cred că vă înșelați, — răspunse politicos, Thomas, încercând să-și deschidă umbrela, căci afară încă mai ploua. Mă numesc Thomas, Pierre Lucien Thomas. Ne întâlnim pentru prima oară !

— Da... da, murmură celălalt, schițând un salut. — Curios, totuși, dac'ați avea barbă și mustăți...

— Aș fi semănat cu Maximilian al Mexicului, îl întrerupse Thomas, zâmbind. — Nu, e o confuzie, domnule !

Pe stradă, porni cu pașii iuți. Ploaia se întetise și camuflajul îl făcea să pleoscăie în toate băltoacele. Nu părea de loc preocupat de ce i se întâmplase în ultimele două zeci și patru de ore, când intră la primul telefon public din cale și ceru Prefectura Poliției, biroul Inspectorului general Jervin, dela Brigada I-a Siguranță.

— Este plecat, răspunse telefonista. Reveniți mâine dimineață. — Cine întreabă ?

— Spune-i că l-a căutat inspectorul Morand, — găsi un nume la întâmplare, Thomas. — Am să revin mâine, domnișoară !

Ceasul arăta opt trecute. Mai avea o oră și jumătate. Intră la o berărie de mâna doua și-și comandă o cină simplă, citi ziarele de seară, bău o sticlă de bere

proastă și apoasă și-o porni agale spre strada Flaubert.

În fotoliile joase, se tolăniseră trei bărbați, ascultând radio-ul. Unul din ei își lipise urechea de hautparleur și încerca prin hârâiturile paraziților să culeagă vorbele speakerului. Postul lui se abia se auzea.

— Primi ceva ? întrebă unul din ei.

— Dau mesaje personale, răspunse cel care asculta, fără să se întoarcă. Nimic interesant. Se pare că rușii înaintează vertiginos. Berlinul a fost din nou bombardat ieri noapte, cu două mii de avioane.

— Ar putea să se grăbească, mormăi celălalt. Ne-a ajuns cuțitul la os.

— Englezii sunt mai inceți, dar rușii au pornit-o vântos. Armatele din Nord se apropie de Polonia.

— Ssst !

Soneria telefonului țârâi strident. Cel de lângă radio închise aparatul și ridică receptorul. Se făcu liniște.

— Da... da... spunea el. Perfect!... Da... am înțeles !
Își privi prietenii cu gravitate

— O comunicare din partea lui Vincent. Slavă Domnului ! De la arestarea Odettei, nu mai aveam nicio veste. Mi se pare curios, dar a cerut ca în seara aceasta contactele telefonice să le ia doar Gallet. Singur !

Celălaltă dădea din umeri.

— Cu atât mai bine. Dar cum rămâne cu amicul tău de azi ?

Julien, căci el era, făcu un gest neputincios.

— Habar n'am. O să vină aici, peste o jumătate de oră. Gallet o să-l primească. Noi revenim mâine. Tipul poate să doarmă la tine, Jean. Să vedem ce spune Vincent. Legătura, poate o face chiar el.

— Nu-i primejdios ? Abia l-ai cunoscut, Julien ?

— E o probă și asta. Va fi tiut din scurt

— Planul e la tine ?

— A piccat acum o oră. Parisul e în fierbere mare.

tot Aussenstelle e în stare de alarmă. Bănulesc că totu a mers normal, Gallet ?

— Cu precizie matematică. A durat două săptămâni, am pierdut-o pe Odette și Serge, dar am reușit totuși astăzi.

— Serge a fost omorât... Odette va fi și ea... N'avem ce face. Se pare că arma aceea e formidabilă. Va ajunge oare planul, acolo unde trebuie ?

— Cred c'a și ajuns, spuse Gallet nepăsător. Știi bine că mă pricep în chestii de astea.

— L'ai dat odată cu fotografiile aeroportului dela Chartres ? Și al bărcilor Todt ?

— Intocmai. Cilindrul l-am pus într'un săculeț de piele. Și l-a vârit în tocul dela pantof. E'n regulă, Julien, nu-ți mai bate capul !

— Bine. Noi plăcăm. Vincent o fi având socotelile lui de te cere singur. Vorbește tu, cu Thomas; e tipul care a luat planul dela Odette. Poți să-l tragi de limbă — și culcă-l aici. La 8 dimineață mă întorc. Noroc, Gallet. Haide Jean. Il aștepti pe Jean, Gallet, până vine. Nu te miști de aici. Vezi c'o să pice și Streich cu scrisorile !

— Bun, bun, am înțeles, mormăi Gallet, plictisit. Cărați-vă odată și lăsați-mi niște tutun. Pe-al meu l-am terminat !

— Ia de aici, îi întinse punga, Julien. Ho, că mă lași pe drojdie, puiule ! Noroc !

Rămas singur, Gallet și aprinse pipa și începu să pu-
tăie alene, cu picioarele încrucișate. Era liniște și nu se
auzea decât tic-tac-ul orologiului din perete, a cărui
limbă mare se apropia încet de cifra 6. Dang ! Nouă
și jumătate ! Peste câteva secunde, soneria dela intrare
se auzi timid.

Gallet se duse să deschidă. D-nul Thomas salută cu
stângăcie și rămase pe coridorul neluminat.

— Thomas ?

— Da.

— Te-a urmărit cineva ? Il întrebă repede Gallet.

— Nu. N'am observat pe nimeni după mine sau prin împrejurimi.

— Intră.

— Sunt cam ud pe pantofi... plouă al dracului — se scuza Thomas.

— Lasă prostiile și intră! îl repezi celălalt.

Când îl văzu în lumină, Gallet scoase o exclamație de surpriză.

— Dumneata?! strigă el.

Thomas îl recunoscuse: era individul de care se izbise cu două ore mai înainte în poarta casei lui Julien. Rămase cu gura căscată. Gallet începu să râdă.

— Va să zică, d-ta erai! Scoate-ți pardesiul și ia loc. În timp ce Thomas se desbrăca, celălalt continuă:

— Și totuși, rămân la convingerea mea: cu barbă și mustăți, ai semăna fenomenal cu un om pe care l-am cunoscut eu, cândva.

D-nul Thomas își puse pardesiul pe brațul unuia din lotolii și răspunse cu voce joasă:

— Am purtat și eu barbă și mustăți.

Incet, se răsuci și făcu un pas înainte cu mâinile în buzunarele hainei. Chipul lui era aspru și lipsit de cordialitate.

— Acum patru ani... Jervin!

Celălalt se făcu alb. Brusc, mâna i se scobori spre buzunar, dar Thomas a fost mai lute și trase de două ori prin haină. Impușcăturile se auziră slab, căci era un pneumatic. Gallet se clătină, se sgârci și căzu jos, cu fața la pământ. Thomas se repezi la el și-l întoarse. Era mort.

— Porcule! murmură și-i scoase unul din pantofi. Clocăni tocul și-l trase cu putere spre el. Talpa se desfăcu și rămase un loc gol; în golul acela, zăcea înfipț un săculeț de piele. Thomas îl apucă cu înfrigurare și-i desfăcu balerile: cilindrul de tablă era acolo. Și-l strecură grăbit în buzunar, păru că se gândește la ceva și căută în portofelul mortului. O insignă albastră căzu din el. Thomas o privi câteva clipe, apoi o înfipse în re-

verele hainei celui căzut. Insigna era acela a Poliției Naționale.

În același moment, se auzi din stradă sgomotul unei mașini. Thomas stinse lumina și privi pe fereastră, dând perdeaua puțin la o parte: doi bărbați tocmai dispăreau pe poarta imobilului.

În două secunde, era pe coridor. N'avea timp de pierdut. Să suie scările? Nu. Imobilul va fi scotocit cameră cu cameră; n'ar mai fi putut ieși dintr'însul. Își ridică gulerul raglanului și începu să coboare scările. Jos, la portăreasă, era larmă, sun de voci, înjurături. Cei doi bărbați urcau în goană. Thomas se lipi de zid.

— Halt ! Halt ! strigă unul din ei, întinzând mâna. Tovarășul lui fugea înainte, pe scări.

Thomas își arată reverul pardesiului. O insignă în formă de stea, lucea înfiptă în butonieră.

— Poliția de Siguranță, spuse el clar.

— Was? urlă celălalt. Stai aici! Nu părăsește nimeni imobilul ! Das ist...

Dar n'apucă să-și termine vorba. Pumnul lui Thomas se destinse ca un ciocan și-l plesni drept în bărbie. Sărind treptele patru câte patru, ajunse pe coridorul de jos.

În fața lojei portăresei, se afla o lume înspăimântată. Câteva femei plângeau. Thomas se repezi năvalnic printre ei. Cineva scoase un strigăt de avertisment. În fața li aținu calea un bărbat, care ridică brațul.

— Poliția! răcnii Thomas și trecu pe lângă el. Începu să alerge ca un disperat pe strada întunecoasă. În spatele lui, cârâi un pistol-mitralieră; gloanțele îi trecu-
ră pe lângă ureche. Coti un colț și se năpusti pe o stradă complet cufundată în întunec. Farurile unei mașini se proiectau pe zidul din față. „Sunt pe urmele mele”, se gândi. „Dumnezeule, am vârit-o pe mânecă!”

Fugea mereu, găfâind, simțind că plesnește. Un colț, altul, și deodată își dădu seama că se afla pe malul Senei. Bâzâitul mașinei se apropia... fascicolul crud al ururilor făcea o curbă. D-nul Thomas încăleacă barele

și și dădu drumul. Se rostogoli cu iuteală, apoi simți o durere violentă în coaste. Scoase un geamăt și ploși cu mâinile în întinerie: un butoi. Cu o ultimă sforțare se ridică și alunecă înăuntru.

Era și timpul. Urmăritorii opriseră și luminau cu bateriile, bezna, înjurând.

Omul Thomas răsă încetîșor în butoi.

— De m'ar vedea Vauzelle! Brusc, deveni serios. Poate îl vine în gând vremea din „prieteni” de sus, să svârle un chibrit... Aș deveni cometă!

Butoiul era pe jumătate plin cu benzină.

3

Trecuse o săptămână. Julien își fierbea ceaiul într'un ibric micuț, așezat pe rechaud. Într'un colț, hârâia un aparat de radio. Julien era nebărbierit, cu părul vâlvoi și cu veșnica-i ligară consumată, morfolită, în colțul gurii. Dar lucrurile acestea nu se mai petreceau în odaia din strada Montmartre 15. Era o cameră mobilă și sărăcăcioasă, pe strada Réaumur, la etajul doi. Dela ultima întâlnire cu Gallet, legăturile nu se mai putuseră face. Gallet fusese asasinat, Jean arestat. Întâi îl pierduseră pe Serge, apoi pe Odette. Într'o lună se întâmplaseră atâtea! Blestematul acela de Thomas era de vină... și el, că se încrezuse în niște povești! Și ce se alesese cu planul? Iată tot atâtea întrebări fără răspuns.

Julien se pregătea tocmai să ridice ibricul care da în clocot, când cineva sună la ușă. Tresări și figura i se contractă de spaimă. Cine putea fi? Nimeni nu-i aflase ascunzătoarea... „Politia”, i se năzări; se gândi să fugă, dar pe unde? Poate că e doar portăreasa, care-l aduce laptele...

Se apropie de ușă și cluli urechea. Soneria țârâi din nou, mai insistent. Se hotărî să deschidă.

Un domn în vârstă, cu o barbă mare albă, sprijinit într'un baston, îl privea din dosul unor ochelari lumuri.

— Monsieur Julien? întrebă el cu o voce petică.

Julien simți că i se goleşte inima de sânge. În cartier era cunoscut sub numele de Ferrand, Jules Ferrand, desenator tehnic.

— E o greșală, răspunse, fără să-și piardă firea, și dete să închidă.

Domnul își vârî bastonul între căpriori și lemnul uși.

— Un moment, vă rog, rosti el politicos. Un foarte mic moment. Vin din partea unui prieten de-al dumitale... un foarte bun prieten...

Julien își încreți sprâncenele.

— Din partea cui?

— Repet, un foarte bun prieten: Thomas. Pot să intru?

Julien nici n'a avut timpul să scoată un cuvânt, că celălalt îl împinsese înăuntru și încuiase ușa în spațele lui. Situația era deădreptul bizară: Julien părea să fie prizonierul propriei lui camere!

— Nu pari prea încântat de acest nume, Monsieur Julien, spuse necunoscutul cu volubiitate, rezemându-și bastonul de zid. Eu sunt domnul Tesson. Mă ocup cu pescuitul și cu pictura. Dar pe timpurile acestea grele, îți închipui și dumneata cam ce pot face, dragă Monsieur Julien! Din Paris se iese cu foarte mare greutate... nu sunt bani, lumea-și bate capul cu altceva, decât să cumpere tablouri sau să te urmeze la vânatul păstrăvilor, nu? N'am dreptate? Ehe, dragă Monsieur Julien...

— Nu mă cheamă, Julien, i-o tăie celălalt. Ce vrei?

— Ei, atunci dragă Monsieur Ferrand, ce zici? Așa merge? Nu te supăra pe un biet om bătrân... Am venit doar să-ți spun că Thomas e bine sănătos; că Jean a fost dus la Mathausen, în lagăr, și că o să se reînceapă contactele. Am aici un plic...

Nu-și termină fraza. Julien se repezi la el. Trupul

domnului Tesson se îndreaptă și primi atacul cu palmele deschise.

— Polițist scârboș! strigase Julien, dar doar atât putu să rostească, căci se făcu mototol. Palma întinsă a domnului Tesson îl izbi crâncen în gât. Se rostogoli pe covor, unde rămase nemișcat.

Bătrânul oftă.

— N'am ce-ți face. Ești prea iute și asta strică, uneori.

Scoase din buzunar un plic albastru și i-l puse pe piept. După aceea, îi trase o palmă formidabilă.

Julien deschise ochii; gâtul îl durea cumplit. Își aduse aminte de scenă și sări în picioare. Domnul Tesson dispăruse. În schimb, pe covor se afla un plic. Il ridică de jos, frecându-și mereu gâtul, încuie ușa, și-l deschise. Nu erau mângălite decât câteva cuvinte:

Ridică ancora urgent, G. 7. — 28.

V.

Semnalul de prevenire! Vincent! Dar cum să-l anunțe pe ceilalți? Pe Francis, Pochard, Colombe? Era un mesaj care i se adresa personal: „ridică ancora urgent”, asta însemna să plece cât mai e timp. Urma apoi o literă și o cifră: G. 7... G. 7... G. 7... Se repezi la unul din sertarele mesei de lângă pat și mai mult smulse, decât scoase, o hârtie dintr'însul. G. 7 era... Julien căuta febril axele... Trebuia să fie, undeva, pe malul mării... Și 28? de sigur, kilometrajul.

★

În odăița scundă și cu mobilele grămadă, una peste alta, se aflau doi bărbați. Unul era înalt — și cu părul cărunt. Celălalt avea niște ochi adoormiți și o cută adâncă în jurul gurii. Cel înalt își privi ceasul brățară și oftă.

— Martin întârzie.

— Da. Trebuia să fie aici de patru minute. E un tip punctual, extraordinar de punctual, Thomas.

— Dă drumul la radio.

După câteva secunde, hârâiturile paraziților umplură încăperea. Bărbatul cel mic întoarse capul.

— Debarcarea asta a ajuns un fel de basm cu coșul roșu.

Două-trei minute, ascultă cu atenție.

— Dau mesaje pentru grupul din Nord.

Sonerie sună slab. Omulețul întoarse butonul și se apropie de ușă.

— Martin? întrebă el, cu voce scăzută.

— Da Deschide.

În odaie intră un tip înalt, îmbrăcat cu un raglan uzat, care pe vremuri fusese alb. El strânse mâinile celorlalți doi, și scoase din buzunar un pachet cu țigări.

— „Gauloises“, spuse el cu un accent de triumf. Abia am făcut rost de ele.

Își aprinse o țigară și se așază pe un scaun. Avea obrazul întunecat și hotărît, și o mustață groasă, blondă, care-i da o expresie comună.

Cel care ascultase radio-ul se servi și el din pachetul cu „Gauloises“, trase un fum, și se răsturnă cu scaunul pe spate. O clipă, domni liniștea.

— Într'adevăr, îmi dau și eu seama, abia acum, remarcă visător, Martin. Te poți lipsi de mâncare, de băutură, dar de țigări, mai ales în încheștarea asta innebunitoare a nervilor, în care suntem noi prinși, nu te poți lipsi! N'am fumat de trei zile — și parcă eram beat.

Thomas îi întinse cilindrul de tablă.

— Privește bine planul, Martin.

Martin scoase hârtia subțire dinăuntru, și se plecă asupra ei. Ochii îi luciră și — obrazul i se contractă.

— Aha, spuse el. Această armă probabil că va face parte din categoria acelor „Engin V“, anunțate de Hitler; sunt niște fuse încărcate cu exploziv, propulsate la mare distanță.

În cameră nu se auzea niciun zgomot. Martin —

care înainte de armistițiu fusese inginer de aviație, detașat la Ministerul de război pentru chestiunile tehnice — cercetă atent desenul. Apoi își făcu însemnările, le rupse, le reînnoi.

Thomas tăcea, cu buzele strânse. O mare încordare i se citea pe chip. Bărbatul cel scund fuma țigară după țigară, bătând toba cu degetele pe masă.

Cât timp trecu astfel? O jumătate de oră, poate mai mult. Brusc, Martin scoase o exclamație. Figura lui era golită de sânge.

— Porcii murmură. Ridică încet privirile și-și trecu limba peste buze.

— Planul este fals: desenul nu valorează nimic, așa cum e reprodus aici.

Thomas tresări. O paloare mortală îi impietri trăsăturile.

— Ești sigur? șopti

— Absolut sigur, răspunse Martin. Pare a fi veridic, dar îi lipsește ceva, nu știu ce anume. E o mică socoteală, care mă depășește.

— Am pierdut trei oameni pentru el... murmură Thomas. Se gândea la Serge... apoi la Odette. Ca în orice bătălie, existau și înfrângeri. Dar cu prețul cărui sacrificiu!

Martin își aprinse o țigară. Mâna cu chibritul îi tremura. Thomas luă planul de pe masă și-l apropie de flacără. Ochii lui n'aveau absolut niciun fel de expresie.

Noaptea erau încă fără lună în fund, fâșiile reflectoarelor se încrucișau pe cer; în toate părțile. Bâzâitul avionului se depărtase și acum aproape nu se mai auzea de loc. Liniștea stăpânea totul.

Bărbatul, care stătuse ghemuit lângă tufișul înalt, se ridică iute de jos și ciuli urechea.

Șoseaua trebuia să se afle ceva mai spre stânga. Se furișă grăbit printre măracini și apoi merse prin șanțul drumului. După o jumătate de oră, se opri. Kilome-

...rul 28 era pe undeva prin apropiere, doar cunoștea locul. Scoase un șuierat ușor de pasăre și așteptă. După pândind în beznă, înaintă cam o sută de metri și-și aprinse bateria camuflată. Slaba lumină albastră se opri pe un indicator alb, câțiva pași mai încolo.

Nu se afla nimeni prin împrejurimi. Mai târziu odată, ca o coșofană trezită din somn, și spuse încetisor:

— Monsieur Julien !

Un clincănit ușor îl făcu să tresară. Prea târziu! Se simți cuprins de mai multe brațe, se sbătu cu furie, dar atacatorii îl imobilizaseră lute. O lumină crudă îl inunda fața și un glas batjocoritor, îl întrebă:

— Ei, cum te mai lauzi, monsieur Tesson, sau Lefevre, sau Thomas ?

Vocea avea un răsunător accent germanic.

4

— Ai să te hotărăști să vorbești ?

Bărbatul cu ochelari se plecă peste masă

— Da sau nu ?

Se întoarse spre un altul, îmbrăcat în uniformă de Oberstleutnant — adică locotenent-colonel — din S. S.

— Tipul e încă tare, dar nu va mai fi, asta v'o garantez eu, Herr Oberst! Desbrăcați-l!

Doi indivizi se repeziră spre omul pe jumătate leșinat, cu fruntea plină de sânge și ochii holbați, și-i smulseră haina și cămașa.

— Vrei sau nu vrei să vorbești, monsieur Thomas ?
Thomas tăcu.

— Ce-ai căutat noaptea, la kilometrul 28 ?

Linște.

— Pentru cine lucrați ?

Thomas își ridică privirile încetosate, dar își încleștă fălcile.

— Te avertizez, monsieur Thomas, că celălalt a spus totul. Ar fi mai bine să mărturisești. Suntem o rasă mare, monsieur Thomas, — și dușmanii se tem de noi, dar știm să fim și drepti.

— Asasini! scrâșni Thomas.

— Ah, vorbești? râse bărbatul cu ochelari. Tot e bine, monsieur Thomas.

Făcu un semn. Unul din bandiții care-l desbrăcaseră, ridică mâna în pumn, îi lucea un fier înroșit, din acelea cu care se înșeamă caii.

— Vorbești?

Fierul i se lipi de spate. Un sfârâit și camera se umplu de mirosul cărnii fripte. Thomas scoase un răcnet.

— Vorbești?

Fierul se lipi pentru a doua oară; Thomas urla, cu ochii injectați, sbătându-se în mâinile călăilor lui. O sudoare de moarte îi picura de pe fruntea însângerată. *Oberstleutnant*-ul fuma nepăsător, cu capul dat pe spate.

— Vorbești? Vorbești, monsieur Thomas?

Fierul se ridică pentru a treia oară.

— Destul, horcăi Thomas. Destul, vorbesc!

Bărbatul cu ochelari spuse ceva în nemțește.

— În sfârșit! exclamă el. Încă puțin și... Zâmbi. Dă-i drumul, monsieur Thomas.

Thomas își lăsă capul în piept. Tremura. Într'un târziu, șopti cu o voce gâtuită:

— Lucrăm subteran; ne apărăm Franța. Suntem organizați în grupuri. Am încercat să sabotăm, să spionăm și să facem totul pentru țara noastră...

— Nu mă interesează asta, îl întrerupse bărbatul cu ochelari. Plănu, voi l-ați luat?

— Da, șopti Thomas.

— Era fals, râse scurt celălalt. Cine-i șeful?

Thomas se uită la el cu o privire rătăcită. Un chin îngrozitor îi lucea în ochi.

— Șeful, repetă închizitorul. Bărbatul cu fierul roșu

făcu un pas înainte. În odaie se auzea respirația precipitată a Oberstleutnant-ului S. S., ce rămăsese cu țigara suspendată în aer.

— Vincent... răspunse încet Thomas... și capul i se frânse în piept.

— Vincent?! urlară bărbatul cu ochelari și S. S.-ul. Vincent! Unde e?

— Trebuia să mă întâlnesc azi cu el. Vă voi duce acolo.

— Bandajați-l! porunci celălalt. În timp ce l se înfășa spatele, îi întinse tabachera.

— Nu fumez, răspunse Thomas.

Bărbatul cu ochelari își aprinse o țigară și trase un fum.

— Polițist?

— Da. Am lucrat pe timpuri la Brigada I-a Siguranță.

— Am avut și noi un om acelor ne-a dat informații prețioase, dar a fost omorât. Am pierdut un element de mare valoare.

Il privi drept în ochi.

— Suntem tari, monsieur Thomas. Suntem un popor tare și vei vedea că știm să răsplătim ceea ce ne este folositor. Să mergem!

După o jumătate de oră, automobilul ieșise din oraș și gonia pe șoseaua ce duce la Arcueil. În mașină luaseră loc bărbatul cu ochelari, S. S.-ul și încă un civil, căruia ceilalți îi spuneau Klausse, și care conducea la volan. El purta la butonieră o insignă în formă de păianjen. Thomas le făcu semn să oprească după câțiva kilometri. La o sută de metri de șosea, în plin câmp, se înălța o fermă singuratică. Jur-împrejur, nu se vedea nimeni, pe o mare distanță. Doar la dreapta, destul de departe, se profilau hangarele aerodromului de la Bourg, deasupra unei pădurici învăluite în fumul zorilor.

— Aicea. Mă voi duce singur. O să mă așteptați lângă mașină. N'am pe unde fugi, vedeți bine!

Thomas pleacă încet pe câmp, cu spatele încoveiat. După câteva momente, dispăru în fermă.

Trecură cinc minute. Din casă nu ieșea nimeni.

— Sau! înjură bărbatul cu ochelari și-și scese revolverul. După mine!

Începură să alerge prin arătură. Ușa fermei era întredeschisă. Se năpustiră înăuntru, cu armele în mână. În aceeași clipă, rafala unui pistol-mitralieră umplu camera de fum. Bărbatul cu ochelari se răsuci în loc și căzu; S. S.-ul dărnă masa și încercă să tragă, dar nu mai avu timp. Gloanțele îi ciurviră pieptul. Klausse reușise să iasă afară. Teava pistolului-mitralieră răsări la fereastră; Klausse se potolii, mai făcu câțiva pași și se întinse în arătură, cât era de lung.

În odaie, d-nul Pierre Lucien Thomas se uită lung la un omuleț care tremura lângă peretele din fund.

— Și noi știm să răsplătim, în felul nostru, Vauzelle. I se adresează zâmbind, pironind cu ochii trupul nemișcat al bărbatului cu ochelari, lungit pe dușumea.

În pădure, nu se auzea niciun sgomot. Din când în când, foșnea câte o frunză, țipa vreo pasăre, trosneau copacii. Nicio șoaptă, nicio voce, nicio lumină, nimic. Bâzâitul unui avion fremăta ca un bondar, undeva pe deasupra copacilor. O rachetă albă se sparse pe cer și stelele ei împrășcară întunerecul într-o ploaie de scântei. Bâzâitul se făcu insistent, avionul se roti câțva timp peste pădure, apoi se depărtă. Motorul lui mai uru: ce mai uru și se stinse pe nesimțite. Liniștea domni din nou, atotstăpânitoare.

În coliba dintre cei doi stejari, două umbre stau ghemuite la fereastră, scrutând cu neliniște, bezna.

Se auzi un râset încetșor:

— Ți-e frică, Vauzelle? La naiba... stăpânește-te, omule, sgâlțâi toată lemnăria!

— Nu pot, genu Vauzelle. Nu mai pot, Thomas! Toată socoteala asta mă distruge! Ah!... dac'aș fi știut! Nu veneam nici mort!

— Iată că n'ai știut și... ai venit. bătrâne! Ai luat parte și la o mică „distracție”, tot te plictiseai tu, jăcându-ți la Morse toată ziua.

— Imi stă și bine, îmbrăcat în mantaua asta de piele scârboasă. Imi frige spatele și umerii... o manta germană!

— Și eu zic, la fel, răspunse Thomas în șoaptă. Nu-i nimic! Dacă nu mi-ai fi răspuns apelului și n'ai fi venit, acum era altceva. Se schimbă toată socoteala. Șsst!

Niște pași se apropiau ușor de colibă. Își reținură suflul. Un fluierat sfios de pasăre sfâșie tăcerea.

— E Gosse... deschide ușa!

Noul venit se strecură lute în colibă.

— E'n regulă, spuse repede. Trenul va trece peste 10 minute. Caullet și Jacques pândesc la pod.

— Patrule sunt?

— La pod, da. În pădure, n'am întâlnit niciuna. Cred că e timpul să pleci: când se va petrece explozia, să fii în afara pădurii.

— Ai dreptate. Mă'ndolesc totuși, să nu întâlnim nemi. Ar fi culmea!

Celălalt se lipi de peretele de lemn și-și aprinse o țigară. În puțina sclipire a flăcării stinse în grabă, se contură uniforma de colonel neamț, cu care era îmbrăcat Thomas și mantaua de piele cenușie, a lui Vauzelle.

— Să mergem, Vauzelle. Cu bine, Gosse, rela contactele. Cutia de scrisori e M-lle Peluche, rue Kopernik, 19! Memorează-ți adresa!

— Păzește-te, îi șopti Gosse.

— Fii fără teamă că am s'o fac! Auf Wiedersehen! îl aruncă ironic, cu o privire de inteligență spre uniformă.

Se infundară în pădure. Nu scoteau o vorbă. Se grăbeau să atingă linia ferată. Luna ieșise din nori și razele ei se filtrau printre copaci, îmbălnând trunchiurile și

lufșurile în lumina lor ireală. Pufăitul trenului începu să se audă în depărtare.

— Iute, iute! spuse Thomas — să atingem viaductul. Mecanicul oprește acolo o secundă, tocmai cât trebuie...

Alergară printre fagi. Viaductul se vedea lucind în lună. Locomotiva scoase un fluierat și opri.

Trei umbre apărură dintre copaci. Thomas le văzu sticlirea metalică a căștilor: erau nemți.

— Halt! Kommen Sie hierher! răcni o voce.

Thomas îl târi pe Vauzelle spre viaduct. Trenul pornea din nou. Il agăță de scară și-i strigă:

— Așteaptă, acolo! Mulțumesc, Vauzelle! Svârlă-ți mantaua!

Primi în figură cauciucul greoi. Trenul trecea în viteză peste viaduct. Thomas se întoarse; câteva gloanțe se striviră de trunchiuri. Fugi în zig-zag, dar își dădea seama că nu mai putea: spatele rănit îl durea îngrozitor. Strânse din dinți.

— Halt! Halt! auzea în spatele lui și pocnetul armelor umplea pădurea de clocot și ecouri. Copacii începuseră să se rărească. Brusc, Thomas se opri și le făcu față. Își juca ultima carte: prima oară reușise să le scape din mâini. A doua oară, nu va mai fi chiar atât de ușor.

Soldații soseau galopând, cu armele în mână. Comandantul lor era un Unteroffizier micuț, congestionat și gâfâind.

— Was ist denn das? strigă el, dar se-opri înmărmurit la vederea lui Thomas.

O rază de lună trecea printre crengi și-i poleia pieptul și epoletul de locotenent-colonel. Soldații sgâiau și ei ochii, răsufând precipitat.

— Am fugit în pădure după un partizan... Vor să arunce podul în aer! Grăbiți-vă!

Unteroffizier-ul nu știa ce să facă.

— Folgen Sie... începu el, dar o bubuitură formidabilă cutremură pământul.

Păsările sburară speriate și o flacără gigantică se

năpusti spre cer, amestecată cu pietre, fierărie și bucăți întregi de beton, improșcând frunzișurile. Soldații întoarseră capul, îngroziți. Dintr'un salt, Thomas îi smulse Unteroffizier-ului pistolul din mână, cu o lovitură de picior, pușca unuia din soldați sbură cât colo. Revolverul lui plesni sec de câteva ori. Trupurile celorlalți se grămădiră unul într'altul și căzură jos.

Thomas ajunse la marginea pădurii. Pe șosea era o agitație nemaipomenită. Tot felul de militari alergau care încotro, într'o forfotă febrilă și fără rost. Dela bărcile organizației Todt, uruia sirena de alarmă.

O motocicletă cu ataș venea spre el.

Thomas se opri în mijlocul șoselei și-și umflă pieptul în bătaia farului, ridicând o mână în sus. Motocicleta încetini; soldatul care conducea, salută.

— Nach Paris! — urlă Thomas, năpustindu-se în ataș.

5

Terasa cafenelei „La Cocosul de Aur“ din Caen, era aproape pustie la ora aceea în care amurgul începuse să pălească, făcând loc unei serii limpezi și răcoroase.

Lângă bolta de viță care ascundea mesele, privirilor indiscrete din stradă, vorbeau doi bărbați, în fața unei sticle de bere și a unei gustări reci, pe jumătate consumate.

Unul din ei putea să aibe cincizeci de ani. Era volnă și înalt, cu părul puțin rărit într'o parte și cu o privire rece și totuși simpatică. Purta mustață și asta-i dădea un aer liniștit de provincial ieșit să se distreze la un păhărel-două.

Celălalt, era scund și cu părul cărunț. Amândoi vorbeau încet, sorbind rar din băutura rece pe care o plățiseră cu 35 de franci sticla, când înainte nu costa mai mult de 8!

— Vezi tu, Vauzene, spuse cei înalt, ți-am povestit aproape tot. Mi-aduc aminte de vorbele unui om, probabil acum mort, la Buchenwald, Dora sau Auschwitz... cine știe? „Câți ani ai? Cincizeci și unu împliniți în August!... Ești încă verde“... Omul acela se numea Julien și a fost prins în apropiere de Bayeux, la kilometrul 28. Atunci te-am chemat eu pe tine, Vauzelle. Ești încă verde, ai vârsta mea... Vrei să ne ajuți?

Vauzelle mormăi ceva neînțeles.

— Dar eu sufăr de ficat, am tabieturile mele...

— Ți vor trece... râse Thomas.

Un timp tăcu, apoi rosti gânditor :

— Cred că se apropie...

— Ce anume ?

— Sfârșitul! Vor fi prinși în clește. Mă gândesc că totuși n'am luptat în zadar!

Un nor îi umbri privirea și-și privi adânc prietenul în ochi :

— Știi cum a început. Femeia aceea care s'a prăbușit în vărăria Falaise, sosirea Gestapo-ului, dispariția mea.

Tăcu din nou, apoi șopti, grav:

— Femeia ceea a fost decapitată de nemți. Era fata mea! Trădătorul a plătit cu viața. Gallet sau Jervin a distrus toată organizația. Ne refacem încetul cu încetul — și nu dăm înapoi.

Vauzelle asculta cu răsuflarea tăiată. Femeia din automobilul răsturnat fusese fata lui Thomas! Atunci...

— Cine ești tu, Thomas? rosti el sfios.

Domnul Pierre Lucien Thomas râse. Își bătu prietenul pe spate și se sculă în picioare:

— Dragul meu, e o întrebare cât se poate de simplă. Dar nu-ți răspund decât atât: eu sunt singurul care știu acest lucru; e tot ce-ți pot spune.

Se lăsase seara deabinelea.

și înținse mâna.

Vauzelle l-o strânse cu putere

— Așteaptă-mă, prietene, spuse

Silueta lui se pierdu în întuneric. Doar pașii îi mai sunau pe caldarâmul bolovănos, din ce în ce mai depărtati apoi nu se mai auziră deloc.

Vauzelle simți un fior în inimă.

— Te voi aștepta, Thomas, murmură el cu atâta hotărâre, că-și simți sufletul gata să-i spargă coșul pieptului.

PARTEA II-a

MISTERIOSUL DOMN TESSON

I

Trenul intră în gară cu o întârziere de patruzeci și opt de minute, dar acesta era un fapt obișnuit și lipsit de însemnătate pentru călătorii ce scoborau grăbiți pe peronul lucind în ploaie. Trenurile soseau mereu cu întârziere, mai ales acelea dinspre Estremadura; bine că veneau și așa... în loc să-și întrerupă circulația.

Tânărul cu pardesiu loden se uită o clipă în gara aglomerată, plină de larmă, strigăte și chemări, apoi își făcu loc prin mulțime, îndreptându-se spre ieșire. Mergea încet și fără să se grăbească. În mână dreaptă strângea cureaua unui Kodak vârât în tocul lui de piele. Aparatul se legăna încoace și încolo, izbit de valurile lumii înghesuite. Ajunsese în apropierea ghișeului de bilete de peron, când un individ voinic, cu părul cărunt, cărând o valiză mare de paie împletite, se lovi de el. Aparatul de fotografiat căzu pe jos. Celălalt se grăbi să se plece, îl culese de pe lespezile cenusii și bâlbâind o scuză, i-l întinse, cu fața congestionată de efort. O clipă, privirile lor se întâlniră. Bărbatul cel voinic își arată pumnul. De mână lui sta încolăcită deasemenea cureaua unui Kodak de același format și mărime.

— Se pare că sunt la fel, — spuse el, zâmbind stingherit. Vă rog să mă iertați, senor!

Tânărul mormăi ceva și-și văzu de drum. Era

foarte palid. Acum se afla chiar lângă treptele coridorului ce da în bulevard, privind nepăsător un afiş colorat pe care era scris cu litere galbene: „In prietenia cu Germania stă cheazăşia viitorului Spaniei!“ Adnotatori anonimi îl umpluseră pe margine cu adăogiri pline de haz. Tânărul rămase o clipă în loc, uitându-se la desen, apoi începu să urce scările. Din capul lor, coborau doi bărbaţi, cu pălării negre. Când ajunseră în dreptul lui, se întoarseră brusc, apucându-l de braţ.

— Să nu faci niciun gest, — rosti unul din ei în franţuzeşte. Urmează-ne!

Tânărul devenise pământiu.

— Ia-i aparatul, Franck!

Cel de al doilea îi smulse „Kodak“-ul.

Ieşiră afară şi făcură câţiva paşi în ploaia mărunţă. O maşină lungă, de culoare închisă, staţiona lângă trotuar. Tânărul fu împins înăuntru, portiera fu deschisă, — şi automobilul se depărtă în viteză.

Maşina purta iniţialele unui comandament german.

Intr'un compartiment de clasa III-a al trenului spre Torrijos, doar două locuri erau ocupate. Se aflau faţă în faţă şi pe unul din ele moţăia o femeie cu un copil în braţe — pe celălalt, citea ziarul un bărbat oarecum în vârstă, care arunca din când în când căutături neliniştite spre un cufăr mare de paie împletite, aşezat în plasa de deasupra. Un mic aparat de fotografiat atârna de agăţătoarea banchetei capitonate. Trenul se opri la Illescas. Omul eşi pe coridor să-şi aprindă o ţigară. Nu se despărţise de aparatul de fotografiat. Un timp, privi pe fereastră, la gara care se pierdea încet, în depărtare, ascunsă de chiparoşii uşor îngălbeniţi spre vârfuri. Cerul era încurcat şi'n fund, dincolo de dealurile Alberchei, amurgul îmbăia orizontul într'o stranie perdea violetă. Oi şi capre răzleţe păşteau pe câmpurile triste şi fume-gânde.

Până la Torrijos, bărbatul rămase pe coridor, rezemat de fereastră. Un zâmbet fugar îi plutea pe buze. Se dădu jos în gară și un băiat desculț, de vreo cincisprezece ani, se repezi la el, înfășcându-l coșul.

— O monedă, doar, caballero! Un pesetas, nici mai mult, nici mai puțin! Mergem departe?

— La Puerta del Sol, lângă biserică, la señor Almija... îl cunoști?

Ochii puștiului sclipiră.

— O pesetas și jumătate, caballero, și o țigară la señor Almija! E'n regulă?

Bărbatul răsă și-i arse o palmă în creștetul capului.

— Dă-i drumul, mucho!

Orășelul era aproape pustiu la ora aceea. Vacile se întorceau dela pădure, în lungi mugete melancolice. Gauchos-ii le mânau, pășind cu demnitate, cu chipurile lor pârlite de soare și colțuroase, umbrite de pălării lafgi și negre. Casele vechi mai păstrau încă urmele războiului civil, deși de-atunci trecuseră mulți ani. Un stol de porumbei sfârâi dintr'o firidă. Se lăsase seara — și vântul ce adia printre chiparosii și portocalii sălbateci, aducea de departe mirezmele pătrunzătoare și crude ale Tageului.

— Am ajuns, caballero!

Puștiul se oprise; îi făcu cu ochiul și obrazul lui tânăr deveni serios.

— Mulțumesc, Gil, — răspunse celălalt, întinzându-i tabacherea. Salută-l pe Almija din partea mea. Și... fiți atenți!

Dete de câteva ori din cap și se depărtă. După vreo zece minute, ajunse în fața unei clădiri scunde, prin a cărei ușă deschisă răsbăteau voci, râsete, clinchete de pahare. Intră înăuntru.

În cele două încăperi, pline de sgomot și fum, toate mesele erau ocupate. Hanul lui Cienfuegos avea cel

mai bun rachiu din împrejurimi și adăpostea în fiecare seară pe oamenii întorși dela muncă, veniți să uite de necazuri în fața unui pahărel-două. Azi era duminică, și după toate celelalte, sărbătoarea Sfintei Marii del Giralda, un motiv în plus ca toate inimile să fie deschise și pline de veselie.

Pedro Cienfuegos trona la tejghea, cu ochii în patru. Roșcovanul grăsuț se uită la cel care intra-se. Noul sosit se apropie de tejghea, punând „Kodak”-ul pe tabla udă. Cienfuegos se aplecă spre el.

— Ce dorești, senor?

— Un pahărel de rom, cu o bucată de zahăr înăuntru.

Cârciumarul îl servi și privi atent în jur. Urmă o discuție ciudată.

— Trenurile sunt goale, — spuse el.

— Da, — răspunse necunoscutul. Dar au revenit nopțile cu lună plină.

— Asta-i adevărat. Senor Velez spunea același lucru... senor Velez, din partea de sus a orașului; poate-l cunoști?

— Am auzit vorbindu-se!

Bărbatul dete pe gât paharul și aruncă o monedă pe tejghea. „Kodak”-ul dispăruse, dar el păru că nu acordă nicio importanță acestui fapt. Își șterse mustățile în batistă și întrebă:

— Camera e goală?

— Da.

— Ei, atunci o să mă întind puțin.

— Asta voiam să spun și eu, senor.

Bărbatul ieși afară și se pierdu în beznă.

Ora unsprezece noaptea. În subsolul cufundat în întuneric al unei clădiri cenușii de lângă Los Jardinos des Plantes (Grădina Botanică) din Madrid, doi inși se plecaseră asupra unei fâșii înguste de celuloid, slab luminată de un bec mic roșu. Unul din ei era îmbrăcat

cu un halat albastru, celălalt purta haine civile. Acesta de al doilea avea nasul lung și subțire. — și un pronunțat început de chelie.

— Ce s'aude? — întreabă civilul.

Celălalt continua să cerceteze rol-filmul.

— Clișeele o parte sunt stricate, altele interpușe. Să-l vedem pe acesta; după toate aparențele, e bun; o secundă doar...

— Ja, Ja, — mormăi civilul și-și privi ceasul fosforescent. Grăbește-te: așteaptă Herr Hauptmann!

După câteva minute, omul în halat albastru se ridică.

— Mi se pare foarte ciudat, dar clișeul acesta n'are sens, — începu el. — Nu cumva s'a greșit ceva, Werner?

Civilul îi luă rol-filmul din mână, Lumina era acum aprinsă, — și mobilierul camerei arăta a fi acela al unui laborator fotografic. Ținând celuloidul în bătaia becului, se uită la el cu băgare de seamă. Deodată scoase o înjurătură.

Singurul clișeu reușit din cele 16 stricate, reproducea un minunat cap de măgar, fotografiat din față.

2

La jumătatea drumului între Torrijos și Talavera, pe unul din dealurile ce se pierd în undulații moi în lunca însoțită a Alberche-ului, se ridică faimoasa Cetățuie a Păcii, zidită de Carol III, pe la începutul anului 1768.

Poteca ce vine dinspre Torrijos, serpuiește pe panta ușor împădurită, — și după câteva încolăcături, se oprește chiar la poarta masivă de fier, păzită de sentinele înarmate. Aici, în timpul războiului civil, se dăduseră lupte crâncene. O parte din turnurile dela miază-noapte fuseseră rase de pe suprafața pământului de către bombardamentele avioanelor, deoarece între zi-

durile fortăreții o mână de republicani opriseră timp de luni întregi mișcarea frontului salamancan spre Toledo

Franco restaurase cetatea și o transformase în închisoare politică, una din cele mai vestite și mai îngrozitoare din întreaga Spanie.

Puteau să fie orele 6. Sentinelele tocmai se schimbaseră și-și verificau încărcăturile pistoalelor-mitralieră, când tropotul unui cal se auzi din ce în ce mai apropiat, și după câteva momente, o trăsurică își făcu apariția pe potecă. Ea se opri în fața porții și din dânsa coborî un bărbat înalt, cu ochelari și o tăietură lungă pe obrazul drept, acoperită cu un plasture galben, care-i schimonosea gura într-un fel de rânjet neplăcut.

Una din sentinele ridică brațul și omul se opri. Era bine îmbrăcat și avea pantofi de lac, cu ghetre albe. Cel care condusesse calul puse hățurile pe capră și se dădu și el jos, trăgând animalul de urechi.

— Pe cine cauți? — întreabă răstit sentinela.

— Pe comandantul militar al închisorii. Este aici? — spuse bărbatul cu un puternic accent străin. — Sunt foarte grăbit!

Li întinse soldatului o foaie de hârtie, purtând mai multe semnături și ștampile. Sentinela îi citi cuprinsul și brusc, înlemni în poziția de drept.

— Mă mai ții mult? — pronunță străinul, cu o voce aspră. — Ce-i asta? Vreau să vorbesc cu Heri Kommandant, du-mă imediat la el!

Sentinela trase de un clopot mare de fier, suspendat deasupra porții. După un minut, apărură un locotenent tânăr, cu un dolman verde, al vânătorilor de munte fațanagiști.

Sentinela îi dăde foaia de hârtie; ofițerul citi câteva rânduri și salută scorțos.

— Vă rog să mă urmați, domnule căpitan!

Pe coridorul întunecos, de pe al cărui pereți apa se prelingea susurând, locotenentul se întoarse:

— N-ați venit cu automobilul?

Bărbatul cu ochelari sease un mormăit erervat.
— Jawohl... dar a avut o pană, în Terrijos. Trebuia neapărat să flu laici — am închiriat o trăsură.

Ofiterul tăcu. Cotiră un colț și locotenentul deschise o ușă în fața ei, sentinela de pază dete onorul.

— Puteți să intrați, domnule capitan !

Pășiră amândoi în încăperea rece și sumbră. Pe unul din pereți atârna un portret gigantic în culori al lui Franco. Pe ramă sta scris cu litere negre: „El Caudillo”. Colonelul comandant al închisorii se ridică în picioare din dosul biroului masiv de nuc, plin de hârtii și dosare. Pe colțul lui, se afla un telefon.

Bărbatul cu ochelari ridică mâna dreaptă în sus.
— Heil Hitler ! — pronunță el cu severitate.

Colonelul se înclină ușor, arătându-i un scaun.

— Nein ! — refuză printr'un gest scurt, străinul.

— Sunt foarte grăbit. Vă rog să citiți ordinul și să-l dați curs fără niciun fel de întârziere.

Colonelul înălță mirat din sprâncene. Figura celuilalt era impasibilă; locotenentul îi întinse hârtia. Comandantul o citi, strângând din buze. Străinul adăugă cu răceală :

— Trebuie să fiu la Madrid cât se poate de repede. Colonelul mai privi odată hârtia oficială și făcu un gest de nelămurire:

— Omul pe care-l cereți urmează să fie spânzurat mâine dimineată în zori. Chiar astăzi mi s'a telefonat în acest sens. Nu mai înțeleg nimic !

— Nici nu trebuie să înțelegi, — ripostă bărbatul cu ochelari. — Ordinul e formal și clar. Avem nevoie de deținut în chestiuni care ne privesc îndeaproape, Herr Oberst; timpul meu e măsurat !

Tonul lui era ultragiant. Comandantul se posomori.
— Cespedes, — se adresă el locotenentului, — adu-l încoace pe Rioja. Celula 87.

Rămăși singuri, colonelul îi oferi o țigară de foi. Bărbatul cu ochelari îi muscă vârful și se plecă spre

bricheta pe care i-o întindea celălalt. Trase un fum și se innecă.

— E tare, — spuse și strivi în mod jignitor trabucul de marginea scrumierii de pe birou. Colonelul păli. Totuși, se stăpâni.

— Ați venit cu automobilul?

— Da. I s'a spart un cauciuc, în sat. M'am grăbit să viu, oricum.

— Vă pot împrumuta mașina închisorii până în Torrijos.

— Nu, nu este nevoie. Probabil că între timp au reparat-o pe a mea.

Ușa se deschise și locotenentul intră din nou, însoțit de un om slab și palid, dar cu ochii arzând de flacără ciudată. Colonelul se sculă în picioare.

— Acesta este. Aveți însoțitori?

— Da. Fiți fără grijă!

Se inclină țeapăn. Colonelul îl imită.

— Condu pe domnul căpitan, Cespedes.

Locotenentul se uita lung, în timp ce bărbatul cu ochelari și condamnatul Rioja se suiau în trăsurică. Primul, scosese un revolver lung și și-l pusese pe genunchi. Deținutul din celula 87 luase loc lângă el. El nu manifesta nicio surpriză, părea doar obosit și plictisit.

Cel de pe capră dete bici calului și trăsurica se depărta într'un nor de praf.

— Nemții ăștia au niște purtări tare ciudate, — mor-măi locotenentul Cespedes către una din sentinele, intrând în fortăreață.

Trăsurica ajunsese la poalele dealului. Se întune-case de tot și peste pădurice, turnurile închisorii răsă-reau ca o pată neagră proiectată pe cerul fără stele. Vântul bătea ușor, stârnind tufișurile de sângeri.

— Oprește, Perez, — spuse încet bărbatul cu ochelari.

Vizitlul trase de hățuri. Calul tropăi în loc, sforăind.

Calea ferată care trecea peste Tage, câțiva kilometri mai înco'lo, își profil'a rambleul neted și înalt.

— Dă-te jos, — îi porunci el lui Rioja. — Repede !

Acesta sări pe șosea. O clipă, privirile lui căutară prin întuneric. Nu, nu putea fugi; celălalt avea revolver și desigur c'ar fi tras după el. Și-apoi erau doi. Pentru prima oară după un an de zile, plămânii i se umplură de mirosul acela de pământ și flori, la fel în Escalona ca și în Orgaz, în munții Toledani și'n Almanzar — și uită de toate. Era doar castilian și noaptea aceasta era noaptea pământului lui, pe care-l cunoștea atât de bine.

— Te poți duce, Perez. Rămâi cu bine. Cienfuegos să nu uite nimic din tot ce i-am spus.

Vizitiul nu răspunse. Fluieră scurt și calul o porni în trap. Abia atunci necunoscutul se întoarse spre Rioja. Castilianul făcu un pas înapoi: „ăsta e sistemul“, gândi el cu înfrigurare. „Mă va ucide în plin câmp“. Mușchii i se încordară. Bărbatul cu ochelari începu să râdă.

— Mi-ar părea rău să comiți o greșeală, senor Rioja. Ai strica totul. Trebuie să ne grăbim; în curând va esi luna.

Rioja rămăsese cu gura căscată. Nu mai înțelegea nimic. Celălalt râse din nou.

— Dacă mergi repede, poți ajunge la Tage într'o oră și jumătate și peste alte două, în pădurea de la Azobispo, dincolo de râu. Să sperăm că senor Velez te va aștepta în luncă, lângă coliba de pescari din tufele unde se varsă Alberche.

— Velez ! tresări Rioja.

— Exact ! — spuse necunoscutul. Senor Velez, acela cu nasul roșu. Incepe să ți se limpezească mintea: ăsta-i un semn bun. Ia-ți picioarele la spinare și nu-mi mai spune nimic; comandantul Inchisorii nu cred că fie chiar atât de prost pe cât a arătat. Hai, du-te mai repede, despărțirile îmi sfâșie inima !

Îi întoarse spatele și făcu câțiva pași în mijlocul

drumului. Dintr'un salt, Rioja fu lângă el și-l apucă de braț.

— Cine ești dumneata? — Cum să-ți mulțumesc?

Necunoscutul se opri și-i aruncă o privire ironică.

— O vei face altădată. Nu e momentul pentru așa ceva. Cât despre mine... eu sunt monsieur Tesson. Ești mulțumit? Drum bun și succes, senor Rioja.

Se înclină ușor și se îndepărtă pe șosea, cu umerii puțin încovoiați. Rioja rămase o clipă în loc, uitându-se după el, apoi intră în lanurile de secară din dreapta drumului și se făcu nevăzut.

3

Vagonul opri la stația Lecourbe și grămada călătorilor se înghesuie spre ieșire. Parte din ei făceau încă haz de o discuție care se prelungea și'n afara metroului. Ea era dusă cu însuflețire de doi bărbați, dintre care unul avea un pește mare sub braț, învelit într'un ziar. Era pela prânz și aglomerația fusese ca de obicei insuportabilă. Unul din călători strâmbase din nas și remarcase că mirosul peștelui îi dădea dureri de cap. Celălalt îl povățuise să ia niște antinevralgice, sacrificându-și un bon din cartelă. Călătorul care făcuse observația, îl apostrofă cu vehemență. De-aci urmă o ceartă aprinsă, cu care erau atât de obișnuiți pasagerii, mai ales aceia ai orelor de ieșire din birouri și fabrici.

Timpurile tulburi făceau ca toată lumea să fie energică și să-și iasă dintr'un nimic din fire. Deși frontul se scurta întruna și debarcarea se anunța dela o zi la alta, nemții deveneau tot mai obraznici și mai agresivi. Restricțiile de tot felul se abătuseră asupra Parisului care-și aștepta libertatea și descătușarea din lanțurile ocupanților.

În stație, cei doi călători se dădură jos și continuară să se certe, înconjurați de un grup de gură-cască veseli care-i întărau și mai mult prin reflecțiile în doi peri, aruncate ici și colo în discuție. Brus, domnul cu peștele își scoase melonul negru și salută grațios, după moda veche.

— În ceea ce privește acest animal, — și arată ziarul din care coada peștelui atârna în jos — e proaspăt și face parte din familia mare a știucilor, domnul meu. I-ai insultat memoria, ceea ce-i un lucru foarte urit, chiar regretabil, mai ales când umpli cu nuci și repauzând pe un strat gros de maioneză în sos de vin, devine pur și simplu un deliciu. Nevastă-mea e specialistă în această creație; deobicei îi vâra în gură o bucată de lămâie... îți dai seama? O bucată întreagă de lămâie! O adevărată risipă!...

El mai salută odată și se depărtă. Celălalt se făcu stacojiu, în hohotele de râs ale ascultătorilor care gustaseră fremătând, tirada. Bolborosind ceva, își făcu loc prin mulțime și se repezi pe urmele domnului cu melon.

Acesta cotise în strada Vaugirard și mergea cu pași înceți spre bulevardul Pasteur. La o băcănie se opri și-și luă rândul la o coadă ce se continua pe trotuar. După douăzeci de minute, ieși afară cu o pâine. Primul om cu care dădu ochii, fu tovarășul lui de ceartă, care aștepta pe marginea trotoarului.

— Oh, ne întâlnim mereu, — spuse el politico, și zâmbi. Doriți să cumpărați și dumneavoastră pâine? E proaspătă. Și aici, întotdeauna are foarte puține tărațe.

Celălalt scoase un mormăit.

— Eu în orice caz trebuie să vă las, — încheie deodată conversația domnul cu melon și traversă în goană strada. Un convoi de camioane germane venea în viteză. Bărbatul rămas pe trotoar înjură înăbușit. Camioanele se interpuseră între el și domnul cu melon și păreau să nu se mai sfârșească.

— Schwein ! Porcul ! — tremură el de furie, privind

cu o mână neputincioasă mașinile care uriau asura-
tor. — El e, — și mi-a scăpat la...
★

Când țărâi soneria, tânărul care lucra la masa lu-
minată de o lampă cu braț arcuit, se sculă de pe scaun
și-și trecu mâinile prin păr. Avea figura obosită și cli-
pea des din ochii negri, ușor încercănați. Soneria se fă-
cu din nou auzită: de astă dată țărâi odată scurt, apoi
de două ori lung.

Apropiindu-se de ușă, întrebă încetisor :

— Lefevre ?

— Da, — răspunse o voce înăbușită. — Deschideți.
Noul sosit intră repede în odaie. Puse pe masă un peș-
te învelit în ziar și o pâine, și-și scoase melonul.

Tânărul strâmbă din nas.

— Altceva nu puteai găsi? Unde naiba să gătești
porcăria asta ?

— Cam tot astfel s'a exprimat despre această subli-
mă știucă și altcineva, în cursul zilei de azi... un vechi
prieten de-al meu. Mi se pare că pactizezi cu dusma-
nul, Michel !

— Lasă prostiile! Te-au filat ?

Bărbatul dete din umeri.

— Treaba lor. Ei o fac, ei își aprind șuguri peie în
cap. Trebuie s'o ștergi și cât mai neîntârziat !

Celălalt deveni serios.

— Iar? Ne-au dibuit ?

— Da. L-au prins pe Julien.

— Te-au urmărit și pe tine ?

— Pare-mi-se. Dar sunt naivii! — Incepu să râdă.
Nemții au o calitate, Michel: mintea lor lucrează cu
o repeziciune înspăimântătoare; cam ca cea a știucii
ăsteia. Nu-și trimit agenți numeroși... unul, doi, doar,
ca să nu ne dea de bănuț. Dar înghit gălusca și nici nu
știi cât mă bucur.

— Charny a fost arestat.

Pe obrazul celuilalt trecu o umbră.

— Mi-am închipuit, — murmură. Când s'a întâmplat ?

— Acum două săptămâni! L-au ridicat din gară. Cred că a reușit să paseze „Kodak”-ul.

— Cine a luat contact cu el ?

Michel dă din umeri.

— Nu se știe. Probabil Thomain sau Thomas, cum l-o fi zicând.

— Thomas — îl corectă celălalt. — Pierre Lucien Thomas. Cred că în ceea ce privește latura cealaltă...

— Te referi la Spania ?

— Și da, și nu. Ascultă, Michel, să lăsăm palavrele! Știi prea bine despre ce este vorba: Odette — mai întâi trebuie să pomenesc numele lui Lucien, ne făcuseră rost de un plan. Știi ce conține ?

— Bănuiesc.

— Ei bine, pentru desenul acela, făcea să-ți riști pielea, chiar și pe o simplă presupunere. După cât sunt eu de expert — și trebuie s'o mărturisesc că totul se rezuma la o simplă apreciere dădusem o mare lovitură. Nemții încă n'au folosit gazele, dar nu e timpul pierdut! Îi cunoști la fel de bine ca și mine: sunt oameni violenți și cruzi, care atunci când au pierdut și ultimele șanse de câștig, nu capitulează: încearcă tot ceea ce le stă în putință pentru ca să-și impună puterea, chiar dacă mijloacele sunt pur și simplu o negare a tuturor regulilor de umanitate și cod internațional! În desenul acesta, pe care Lucien, cu riscul propriei vieți, căci nu știu dacă ai aflat că a fost executat de nemți, ni l-a transmis, se afla una din acele arme secrete cu care ei voiau să distrugă omenirea. Frumos din partea lor, n'am ce zice, dar mai frumos din partea noastră că am reușit să le suflăm de sub nas hârtia aceasta în care se afla înscrisă umanitatea și felul lor de a concepe o „nouă ordine socială!” Totuși, am dat greș: planul era fals! Ei, Michel! Am mai spus-o de nenumărate ori: luptăm printre picioarele dușmanului —

și acesta e violent, crud și viclean... Ne-a umplut re-
țeaua de spioni și de agenți plătiți de el — ceea ce e
mai grav, ne-a umplut organizația de francezi, auzi ?
De fran-cezi! Oamenii de-ai Vichy-ului sau simpli con-
dotieri. Pe zi ce trece trebuie să luptăm împotriva-le, să
ne strângem rândurile și să fim cu ochii în patru. Ah,
de-aș pleca și prin Spania... cei de acolo, căliți în răz-
boiul civil, ne-ar învăța multe. Fii pe pace, lucrul aces-
ta se va petrece în curând. Înafară de grădinărit, îmi
place să și călătoresc... și pasiunea aceasta a mea va
fi satisfăcută, orice s'ar întâmpla! Am vorbit cam mult,
și e pentru prima oară când fac așa ceva. Acum, as-
tept raportul... fă-l în fraze limpezi și concise — și
fără să te bâlbâi!

Michel își aprinse o țigară și privi gânditor fumul
albastru.

— Da, — rosti el, cu gravitate. — Băieții ăștia au
luptat în timpul războiului civil și acum și-au continuat
acțiunea împotriva lui Franco. Războiul e pe sfârșite,
și ce nu vor învăța ei, ne va prinde bine. Tu ești un
„tip“ Lefevre. Ai ceva vechime în mișcare, nu-i așa ?

— Cum s'ar spune. Ce-i asta ?

Soneria țărâise de două ori.

— Nu te teme. E un prieten !

Michel deschise ușa. Cel care intrase pușca parde-
siu și pălărie bine trasă pe ochi. Michel făcu prezen-
tările :

— Lefevre, omul care apare și dispare. Aceasta este
Rioja, Lefevre, unul din cei veniți din Spania, în ulti-
mul timp. Rioja e numele lui adevărat, dar noi i-am
schimbat identitatea; acum îl cheamă Jean Martinet și
e stenograf.

Cei doi bărbați își strânseră mâinile. Spaniolul se
uită îndelung la Lefevre și exclamă:

— Parcă ne-am mai cunoscut, senor... dar unde
și cum ?

— Senor e cam tare spus: monsieur e mai bine pla-

sat. Uu uita, monsieur Jean Martinet că suntem în Franța și o gieșeală de felul celei pe care ai comis-o dumneata acum, îți poate atrage „bunăvoința” nemților. Cât despre faptul dacă m'ai cunoscut vreodată, mă îndoiesc. Te văd pentru prima oară în viața mea. Și chiar dacă te-aș mai fi văzut, aș fi încercat să uit. În orice caz, îmi pare bine... am o deosebită simpatie pentru spanioli și pentru țara dumitale...

Michel zâmbea, dar Rloja continua să-l fixeze pe Lefevre. Acesta își controla, nepăsător, conținutul portmoneului.

Luna răsărea încet deasupra padurii. Crestele tocitoale Pirineilor începeau să prindă viață. Nu se auzea niciun sgomot, alară de niște pași temători, ce din când în când desprindeau câte un bolovan, loveau vreo cracă uscată sau atingeau frunzele căzute pe potecă, ce fășăiau asemenea mătăsii sfâșiate. Trei siluete mergeau, una în urma celeilalte, printre trunchiurile de pini și putregaiurile mijind alburii în întuneric.

— Am trecut de pichet, — șopti una din ele, cea din cap. — Fiți cu băgare de seamă!

O jumătate de oră nimeni nu mai scoase un cuvânt. Coborișul era anevoios prin trecătoarea îngustă, peste care luna arunca o lumină albă și ireală, ca de magneziu. Curând, intrară iar în pădure. În vale, sclipeau câteva luciri.

— Luz, — rosti cel care vorbise mai înainte. — Mai avem puțin!

Se opriră într'un luminis.

— Culcați-vă la pământ. Și nu mișcați! — porunci conducătorul micului grup.

Ceilalți doi se supuseră. Primul flueră și i se răspunse într'un trîi de privighetoare.

Din dosul unui trunchi dela marginea poienii, se desprinsese o umbră. Veni lângă ei, târându-se; avea bușcă și o centură de vânător, în care se aflau înlipte gloanțe.

— Grănicerii sunt în pădure, — întinse el brațul. Luați-o prin vadul vechiul La stejar, stai pe loc, Cherbec. Hei, ai adus și-o femeie!?

O rază de lună cădea pe părul unuia din tovarășii grupului: într'adevăr, era o femeie. Ea ridică ochii și zâmbi. Bărbatul scoase un șulerat admirativ.

— Cum de s'a putut ține de voi? Ah, ai îmbrăcat-o cu haine bărbătești?

— Da, — răspunse șeful grupului. Și la urechea celuilalt: are cincisprezece ani. O cheamă Garcia. Trebuia să fie spânzurată, dar le-am „sufolat-o“ de sub nas, cum s'ar spune.

— Tot „Tesson“?

— Tot. Omul ăsta e ca un drac. Nici nu știi de unde apare... ssst!

Clipchete metalice se auziră din pădure. Un fior le trecu prin inimi: „grănicerii!“

— Fugiți! — șopti vânătorul. — La vadul vechi, sunteți în siguranță. Repede, repede!

— Și tu?

— Nu te mai îngriji de mine, Cherbec; fă ce-ți spun. Eu îi volu ține în loc cât volu putea...

Grupul se târi spre stânga pădurii și dispăru pe po-vârniș. O detunătură spintecă liniștea, făcând pădurea să elocotească. Vânătorul se ridică în picioare. Căștile grănicerilor scâipeau în razele lunii filtrate printre copaci.

— Hola! Hola! — strigă el și începu să fugă în sens invers, în poiana luminată ca ziua. Alte două detunături bubuiră una după alta.

— „Arrêtez! Arrêtez!“¹⁾ — strigă o voce. „Qui va là?“²⁾

Ochii vânătorului se aprinseră. „Sunt francezi, fre-mătă, sunt francezi, nu nemți!“

Se opri brusc și le făcu față.

— Nu trageți, strigă. — Francez!

1. Oprește-te!

2. Cine-i acolo?

Patrula îl înconjură într-o clipă. Sergentul care o comanda, un vlăjgan solid cu mustățile câneșii, îl luă arma și-l privi pe sub sprincene:

— Cum s'ar spune, vânezi cozi de mătură prin pădure? — spuse el cu o voce groasă.

Cel patru soldați care-l însoțeau începură să râdă.

— Și tovarășii, unde-ți sunt? — continuă gradatul. Erați vreo cinci-șase, în iarbă, la sfat! Le Grand, învezi cam pe unde or fi, — îl făcu el cu ochiul unuia din ostași. Celălalt își dete casca pe ceafă:

— Știu și eu, domnule sergent? S'au furișat prin vadul cel vechiu...

— Or fi tăiat stejarul? — se scărpină în bărbile sergentul. — Parcă era vorba să aducă un joagăr acolo, — prea e locul umblat și frământat în fiecare seară...

Vânătorul înmărmurise, cu gura căscată.

— Ai venit, Le Grand? — se întoarse mustăciosul spre soldat.

— Am venit, să trăiți! — răspunse serios Le Grand, lipind călcâile. În vad nu se aude nimic. Probabil că au schimbat drumul. Mă duc după ei?

— Du-te, camarade... și să vii când ți-o spune eu!

Le Grand abia-și putea ține râsul. Vânătorul îl privea mereu, prostit, neînțelegând nimic.

— Ei, ce să facem acum cu dumneata? — îi mai spuse sergentul. — Eu zic, să te legăm frumuseț de mâini și de picioare, — și să te ducem plocon la Vichy. O să batem încetișor la ușă și-o să spunem: „Am umblat toți Pirineii după el, dar înfârșit. l-am prins. Ar fi bine să-l spânzurați, pentru ca altădată să nu mai facă...”

Ce era comedia asta? Vânătorul se uită la sergent, la soldați; erau foarte serioși, dar ochii le sticleau de veselie. Deodată scoase o exclamație:

— Saluste!, strigă el. Saluste!

Celălalt zâmbi cu gravitate.

— Ei, așa mai vii de-acasă, bătrâne! Câți ați adus?

— Doi. E și o fată printre ei.

— Las, că-l bine!

Răseră în cor. Vânătorul întrebă :

— Dar cu uniforme ce-i ?

Saluste își mângâie nasturii lucitori.

— Ce-ți pasă ? Ia, niște uniforme... le-am găsit în pădure. Mai avem încă vreo șapte, de rezervă, la pichet. Le Grand — adică Jerome pe numele lui adevărat de botez — e meșter mare, nu degeaba a fost droghist pe vremea lui !

— Ce le-ați făcut ?

Saluste se întoarse spre soldat.

— Lămurește-l pe domnul, ostaș !

La Grand-Jerome luă poziție de drepti și raportă :

— Sforăie cu toții, clae peste grămadă. Deșteptarea, mâine, la 2 după-amiază. Fără urmări.

— I-ați adormit ? — surâse vânătorul.

Jerome îl salută țeapăn.

— Intocmai, civilule: cu somnifere. porții duble, pentru c

4

Căpitanul Otto von Meibach își aprinse gânditor o țigară și se legănă cu scaunul pe spate, privind ceasul electric din perete: 7 și jumătate. Odaia zăcea cufundată în liniște — și în afară de sgomotul înăbușit al străzii și de uruitul mecanic al ceasului, nu se mai auzea nimic altceva. Din când în când, căpitanul scutura scrumul în scrumieră și-atunci, lampa de pe birou făcea să scânteie pentru o clipă solitarul magnific pe care-l purta pe unul din degete.

După ce-și termină țigara, răsfoi printre hârtiile din fața lui și scoase la iveală un dosar voluminos, cu scoarțele galbene. Pe copertă sta scris, în litere negre: „strict confidențial“.

Von Meibach îl frunzări și se opri asupra unor fotografii, vreo cincisprezece la număr, care umpleau o coală întreagă. Chipul lui se plecă asupra lor și le

privi îndelung, cu ochii pe jumătate închiși. Un zâmbet ușor îi juca pe buze.

Fotografiile reprezentau bustul unui bărbat, din față, profil și trei sferturi. Întoarse pagina și citi cu atenție.

Pierre Jean Thomas

Zis...

Foarte periculos. Șef al organizației „Franța luptătoare”.

Prins la...

A reușit să scape.

Printre altele organizează și trecerea clandestină a luptătorilor spanioli în Franța, cu scopul de a măslini puterea de lovire a maquis-ului.

Creierul evadărilor din lagărele de concentrare...

DE DOBORIT.

Von Meibach își aprinse încă o țigară și pufăi în rotocol spre tavan. Chipul lui revenise grav și preocupat. Își aducea aminte de o casă din Bayex și de o hârtie mășgălită cu câteva cuvinte batjocoritoare, apoi de o noapte în care așteptase ore întregi zumzetul unui avion pierdut în cerul fără stele, și multe alte întâmplări, toate privind pe bărbatul ale cărui fotografii le examinase cu câteva clipe mai înainte...

Întoarse din nou pagina. De data asta, fotografiile erau ale unei femei. Von Meibach își pusese monoculul și, ca și rândul trecut, se plecă asupra lor. Femeia îl privea ținută, cu o expresie ironică în colțul gurii, cu nările puțin răsfrânte. Căpitanul rămase visător; o vedea aevea, în fața lui, unduindu-și trupul în dansul acela spaniol, în timp ce castagnetele păcăneau mereu, mereu, acompaniind mișcările moi și ațățătoare.

Garcia Buensaligo

Zisă „M-elle Collette”.

Adusă de Thomas din Spania, pentru spionaj și altele.

DE DOBORIT.

Otto von Meibach tresări. Țigara, rămasă uitată în mână, îi fripsese degetele. Cu un gest brusc, închise dosarul și apăsă pe butonul soneriei de pe birou. Un tânăr înalt și blond intră în încăpere, rămânând lângă ușă:

— Apropie-te, Würtzner — spuse căpitanul.

Celălalt se supuse. Von Meibach își vârî tabacherea în buzunar.

— Să fie gata mașina. Werner și Feuerbach vor aștepta în colțul străzii Javel. Tu mergi cu mine la „Pelikan”.

Würtzner se înclină și roși:

— La 8 și jumătate vorbește Führerul, Herr Hauptmann!

Von Meibach îl privi nepăsător.

— Știu! Traumrig să rămână lângă aparat. Notele stenografice îmi vor fi puse mâine dimineață, pe birou.

La „Pelikan”, programul nu începuse încă. Mesele erau toate ocupate și lumina discretă din local cufunda chipurile și mobilierul într-o paloare spectrală, verzuie.

Orchestra începu să-și acordeze instrumentele și după câteva clipe, atacă primele măsuri ale unui tango ritmat și languros. O jumătate de oră se dansă neîntrerupt. Apoi, un bărbat cu părul negru se apropiă de microfon și anunță începerea programului.

„Si acum, Mesdames, Messieurs, M-lle Collette, în „Dans andaluz”, clou-ul din fiecare seară al modestului nostru program.

Căpitanul von Meibach își prelungi aplauzele mai mult decât s’ar fi convenit. După aceea își goli cupa de șampanie și zâmbi.

Zâmbetul acesta îl văzu și bărbatul voinic ce se uita prin faldurile draperiei roșii, care astupa una din ieșirile barului, interzise particularilor. El încruntă din sprâncene și scoase un fluierat ușor.

M-elle Collette apăruse pe ringul de dans.

Von Meibach o privea cu ochii sticlind în întunec. În căutătură se oglindea admirație, dar și o ură de neînțeles care-i micșorase pupilele ca două lame de cuțit. Würtzner își observa șeful, cu o cută între sprin-cene.

Dansul se termină și aplauzele amenințau să se transforme într'un adevărat uragan. Dansatoarea se inclină de câteva ori; von Meibach se ridicase în picioare și bătea din palme, cu insistență. M-elle Collette îi zâmbi, făcându-i semn cu mâna.

După câteva minute, apăru din nou; își schimbase costumul brodat de gitană și îmbrăcase o rochie lungă de seară, de culoare trandafirie. Se îndreptă spre masa lui von Meibach și îi întinse mâna. Căpitanul se sculă în picioare, depunând o sărutare pe palma mică.

— Prietenul meu de afaceri, Berström — îi prezenta el, pe Würtzner.

— German? — îl întrebă dansatoarea, politicoș. Celălalt dete din cap.

— Nu, suedez, ca și Mr. Jöldner — spuse el, fără să clipească.

— Și dumneata tot din „Crucea Roșie“ faci parte?

— Da. Am sosit abia ieri la prânz, cu avionul, dela Stockholm. Amicul meu, Jöldner, nu m'a lăsat să mă odihnesc cum trebuie. Avea o grabă de neînțeles să-mi arate Parisul, mai ales noaptea! Trebuie să mărturisesc că a avut dreptate: ați fost minunată!

Dansatoarea zâmbi. Totuși, pe față i se pogorise o umbră de îngrijorare. Prefăcându-se că-și aranjează o buclă, se uită pe furiș la draperia roșie de lângă masa lor; cutelile acestela se mișcau în mod imperceptibil...

— Aveți accent străin — continuă Würtzner-Berström — nu sunteți francezoaică?

— M-elle Collette a stat mult timp în Spania — răspunse von Meibach, surâzând... parcă opt ani, nu?

M-elle Collette păli. Totuși, se stăpâni și rosti cu siguranță:

— Și jumătate, Monsieur Jöldner. Intr'un astfel de interval, uiți multe...

— Chiar și numele — spuse cu nepăsare von Meibach, privind-o drept în ochi, — nu-i așa, senorita Buensaligo?

În aceeași clipă, luminile din local se stinseră brusc. Von Meibach scoase o injurătură și întinse fulgerător mâna: pumnul lui apucă cu violență incheietura delicată a mâinii dansatoarei, pe jumătate sculată de la masă.

În localul complet cufundat în întuneric, izbucni panica. Se aprinseră câteva chibrituri, o voce de femeie țipă ascuțit.

— Draperia roșie! Draperia roșie, Würtzner! — urlă von Meibach, trântindu-se la pământ, odată cu fata.

Pârăitura scurtă a unui „Mauser“ înnebuni tot localul. Oglinda mare de cristal de pe peretele din față sbură în țandări. Chelnerii alergau printre mese, lumea vocifera, și sgomotul scaunelor răsturnate și al veselei sparte se amesteca în agitația furibundă din jur. Și peste întreg acest concert de strigăte și injurături, orchestra atacă cu înfrigurare, accentele războinice ale marsului „La Madelon!“

Cei doi bărbați alergau cu repeziciune pe străzile întunecoase. Trecură în goană pe bulevardul Montsouris, cotiră pe strada Alesia — și acum galopau gâfâind pe caldarâmurile bolovănoase și desfundate de bombe, din rue Glaciere; fugeau, umăr lângă umăr, fără să se uite unul la altul. Un felinar camuflat la lumină pentru o clipă trăsăturile asudate și crispate.

Erau amândoi în vârstă, unul înalt, celălalt scund și slab, cu ochii holbați de spaimă. În spatele lor, urutul automobilului se apropia din ce în ce.

— Nu mai pot — gemu cel scund și se opri, tremurând, rezemându-se de un zid.

— Încă puțin, Vauzelle! Un ultim efort! îl trase de

mână bărbatul înalt, întretăindu-și cuvintele în răsufărarea precipitată.

Mașina se iveaua în colțul străzii Claude Bernard.

— Lasă-mă — șopti acela care se oprise. Michel a fost înhățat... fugi!

Bărbatul cel înalt rămase o clipă în loc, nehotărât. Farurile mașinei îl inundară din plin; răsună mai multe detunături. Brusc, se întoarse și dispăru în beznă.

Automobilul se opri. Portierele se deschiseră și patru bărbați, cu revolverele strâns încleștate, năvăliră pe trotuar. Primul dete o lovitură de picior trupului ce lunecase pe caldarâm.

— După celălalt — urlă el. Schnell! Schnell!

☆

Thomas dispăruse în întortocherile străzilor cufundate în întunerec. Pentru o clipă, gândul îi fugi spre Vauzelle — dar se pierdu în învălmășagul ideilor de moment: cum să scape — și ce să facă imediat după acela.

Pentru a nu știu câta oară fugea urmărit de Gestapo, și totuși, inima nu-i bătea de loc; nu se mai preocupa de faptul dacă va fi sau nu prins.

Traversă o stradă, două, apoi se opri: mașina urmăritorilor nu se mai auzea. Răsufală adânc, gâfâind. Bolta unei clădiri în stilul Renașterii îl ascunse în hăul ei întunecos.

Un timp, stătu astfel cu mâinile la inimă, respirând precipitat. Apoi o porni din nou, furișat pe lângă ziduri, mergând cu pasul grăbit.

5

Ploua mărunț. Cerul mohorit se proptise de-asupra copacilor scheletici și goi, picurând în ceață. De după deal, se auzea pufăitul chinuit al unei locomotive. Trenul încă nu se vedea, dar fumul alb al locomotivei se învălătucea gros, destrămându-se peste câmpurile cenușii și deșerte.

Convoiul se întorcea înapoi în lagăr, căci ceasul arăta a fi aproape șase și începuseră să cadă umbrele înserării. Din depărtare, băteau clopote; sunetul lor grav și de adânci rezonanțe se pierdea în aerul umed și înecăcios. Venise toamna: câmpurile de cartofi trebuiau curățate, fiindcă înghețul își arătase primii colți pretimpurii.

Pașii oamenilor clepăiau în bulgărit pământul argilos. Paznicii S. S. mergeau nepăsători, cu pistoalele mitralieră agățate de gât și gulerele dela mântale ridicate.

Mai aveau o jumătate de oră de drum. Vor tăia păduricea dela Dinkelsbuhl, apoi vor intra în lagăr.

Coloana se opri într'un lan de cânepă. Oamenii se trântiră pe jos și rămaseră așa, nemișcați; nu se auzea nicio voce, nimic, — doar aburul răsufărilor, care se pierdea în ploaia ce cădea neîncetat de-asupra turmei obosite și îndobitocite...

Unul din ei se sculă în picioare; chipul lui era supt și palid. Părea de vreo cincizeci de ani, dar arăta și mai mult. Măinile lui tremurau, când încercă să-și curețe cu un strujen tălpile bocancilor pline de noroi.

— Rămâi în poziția asta și nu face niciun gest,

Vauzelle!

Vocea răsunase înăbușit, și părea că vine de undeva, din văzduh. Omul tresări, — și întoarse capul. În jurul lui nu se afla nimeni. La câțiva pași, o sperietoare înaltă își flutura sdrențele în vânt; avea statură unui om și sacul plin cu paie își scurgea tărâțele pe alocuri.

— Curaj — șopti din nou vocea. — Și nu te mai uita, pentru numele lui Dumnezeu!

Vauzelle încrămeni. Vocea... vocea aceasta!

Convoiul se punea în mișcare. Unul din paznici strigă ceva, iar Vauzelle nu-l auzi.

Rămăsese prost, erivind țintă sperietoare care scârțâia în răstimpuri, bă'ăbănindu-și pulpanele redingotei inverzite și rupte.

Soldatul înjură — și ea de atâtea ori — ochi și trase. Era un simplu avertisment, — trăsesse în aer, dar glonțul trecu bázâind pe lângă Vauzelie.

Se auzi un răs încetșor. Vauzelle holbă ochii: pe mâneca sperietoarei, jos, începuse să se prelingă un fir subțire de sânge...

☆

Comandanțului lagărului, Hoelderlin, aprobă plescăind din buze.

— Decorul de aici e înfiorător, — spuse el cu o voce uscată. Grozâvie! Dacă n'ar exista și așa ceva pe lume — arată ei spre sticla de pe masă — cred că m'aș tâmpi. Pentru un ofițer combatant ca mine, aclimatizarea cere timp. Proșit!

Ciocniră din nou.

— Când vine doctorul? — întrebă el, uitându-se la seba deschisă, în care flăcările focului pâlpâiau vesel.

— Cred că a și sosit, răspunse S.S.-ul. E un anume Kronach, din Berlin. Ne-a fost recomandat ca un adevărat savant... tocmai ce ne trebuie nouă, — adăugă el cu cinism.

Majorul Hölderlin îl privi cu atenție.

— Strumberg a fost destituit? Mie mi s'a prezentat o demisie.

S.S.-ul râse căprește.

— Doktor Strumberg a fost prea moale, Herr Major! Mult prea moale... și îi plăcea să întoarcă pe o față și pe alta anumite lucruri care nu trebuiau discutate.

Tonul lui conținea un avertisment. Hoelderlin înfruntă din sprâncene. Tăcu câteva clipe, apoi rosti neapăsător:

— Se pare că rușii sunt dincolo de Bug.

Celălalt se sculă în picioare.

— Da, dar Adolf Hitler se află la Berlin. Ceea ce-i suficient, Herr Major. Mi se pare că ne sosește și doctorul!

Într'adevăr, în curte se oprise un automobil, din care cobori un bărbat încovoiat, cu melon, o bărbuță mică, creață, și o imensă umbrelă albastră. Sub braț, strângea o rachetă de tennis, de care atârna o plasă cu câteva mingi.

Maiorul și locotenentul priveau pe fereastră. Hölderlin zâmbea amuzat. S.S.-ul înălța lin umeri.

— Au innebunit cu toții, pur și simplu! — mormăie el, uitându-se la silueta doctorului ce se apropia cu pași grăbiți de pavilionul comandantului.

După câteva clipe, intră înăuntru. Se opri în prag, aruncă o privire circulară asupra încăperii și a celor dinlăuntru, își puse umbrela lângă sobă și, inclinându-se adânc, făcu un gest reverențios cu melonul.

— Profesor Doktor Kronach, dela Facultatea de Medicină din Bonn. — se prezentă el. Unde-mi sunt ochelarii?

Îi avea pe nas, dar îi căuta cu înfrigurare în buzunare, cu o singură mână. Bruscă, se luminează.

— Ah, aber... ieră! — sunt foarte distrat — începu să râdă, agitându-și bărbuța creață într'un hohot subțirel și netăresc.

Hölderlin îi întinse mâna. Doctorul scoase un geamăt la strânsarea lui.

— Am avut un furuncel, Herr Major, și s'a infectat... riscurile meseriei; s'ar fi putut întâmpla și mai rău... furuncel antracic. Septicemie! Amputațiune!

Își mai declină odată titlurile și'n fața locotentului S.S., care-l salută cu răcoala.

— Locotent Wlassenburg!

Kronach se plecă spre el.

— Wlassenburg? O! — sunteți rudă, nepot, fiu, al acelui mare Wlassenburg, care a scris un admirabil studiu asupra celulele nervoase, rachidiene, la bolnavii ai și de epilepsie?

Locotentul Wlassenburg îi răspunse acru:

— Vă înșelați, fac parte dintr'o familie de funcționari municipali.

Kronach își aruncă privirile dela unul la altul, agl-tându-și mereu bărbuța.

— Da, da. — spuse el, — foarte bine. Chiar foarte bine.

Luă loc pe un scaun și oftă. Hölderlin se uită la rachetă și-și mușcă buzele. Kronach se învioră.

— Pasiunea mea, — spuse, roșindu-se. — Tennisul și cercetările asupra cancerului.

Wiessenburg îl apostrofă, înciudat:

— Nu știu dacă veți găsi vreun teren prin Matt-hausen, Herr Dootor !

Kronach îl privi suav :

— Dar se poate face, nu-i așa ? În clipa în care eminentul meu coleg, Strumberg, cu care m'am întâlnit la Biblioteca Academiei de Științe din Berlin, mi-a relatat stările de aici, am purces însuflețit de câteva înalte scopuri.

Primo : să fac cu deportații cât mai mult sport, să-și mai uite de necazuri;

Secundo : să creez biblioteci, săli de conferințe și cinematografe;

Tertio : să-mi gădesc colaboratori la eventualele descoperiri științifice.

Hoelderlin nu-și mai putu stăpâni râsul. Wiessenburg pâlise. Doctorul Kronach se uita la ei cu gravitate și le spuse:

— Sper că mă veți ajuta la toate acestea.

În ușa, îi mai salută odată, foarte politicoș. Wiessenburg, care-l însoțea, îl lăsă să iasă și se întoarse spre Hölderlin. Maiorul râdea.

— Primul pe care l-aș gaza ar fi ăsta, — spuse Wiessenburg. Hotărât lucru, au înnebunit cu toții!

— Adrian Leroux zis „Michel“ — întrebă doctorul Kronach.

— Mutat, la Kommando-ul Dora, — răspunse locotenentul Wiessenburg, urmărind registrul de efective.

— Garcla Buensaligo, zisă „M-elle Collette” ?

— E aici.

Kronach făcu o pauză.

— E spaniolă sau franțuzoaică ?

Wiessenburg citi notița din dreptul numelui.

— Spaniolă, agitatoare, trecută clandestin în Franța.

Doctorul își mângăie bărbuța.

— De ce n'a fost trimisă în Spania, atunci ?

Wiessenburg dete din umeri.

— Nu știu ! Nu e treaba mea !

— Henry Vauzelle ?

Locotenentul caută la litera respectivă. Un timp nu se auzi decât fâșâitul paginilor întoarse.

— Vasinski, Vassler, Vauzelle Henry. Mort !

Kronach își privea unghiile. Intr'un târziu, întrebă :

— Bolnav ?

Wiessenburg zâmbi cu răutate.

— Inima. Doctorul Strumberg l-a asistat personal.

O jumătate de oră se scurse în aceste întrebări și răspunsuri. Era obiceiul ca doctorul cel nou să cerceteze registrele cu efectivele oamenilor aflați în lagăr, luându-și toate notele necesare. Când termină, Wiessenburg îi spuse:

— Mai doriți și alte lămuriri ?

— Nu. Când fac baie oamenii ?

Wiessenburg rânji.

— Măine noapte. N'aveți teamă, veți fi de față. Trebuie să semnați actul.

— Care act ?

— Actul de „curățire”, bine înțeles, răspunse celălalt cu indiferență. — Așa e regula. Noapte bună, Herr Doktor.

Rămas singur, doctorul Kronach se plimbă câțva timp prin cabinetul liniștit. Se apropia de ora 8. De alături, din mica sală de operații, străbăteau sgomote și clincănituri a obiecte metalice. Kronach deschise

ușa și privi înăuntru: infirmiera Paulsen fierbea instrumentele:

— Vino puțin încoace, Freulein.

În cabinet, doctorul scrisese câteva rânduri pe o foaie de hârtie și o întinse fetei:

— Te duci în baraca 17 și o aduci la mine pe Garcia Buensaligo.

După douăzeci de minute, Garcia Buensaligo, deportata numărul 7516, se afla în fața doctorului.

— Rămâi și dumneata, Paulsen, — spuse Kronach. Apoi, către spaniolă:

— Desbracă-te.

Garcia era de nerecunoscut. Paloarea cadaverică a feții și pomeții osoși, fără sânge, îi dădeau aparența unui schelet. Doar ochii imenși și părul bogat, îi mai aduceau aminte de dansatoarea care cu câteva luni în urmă stârnea patimile și aplauzele restaurantului confundat în penumbră... în care ghitara și trupul înco-lăcit pe parchet erau singarele lucruri ce te făceau să freamăți.

Măinile ei descărnate începură să-și desbumbă nasturii de lemn ai hainei vărgate. Nu se mai mira de nimic, nu mai întreba nimic; se lăsase în voia soartei.

Kronach se întoarse brusc. Paulsen era cu spatele. Mâna lui îi astupă gura. Infirmiera se sbătu, dar miresul eterului umplu nestăvilii camera. Cu un oftat, se lăsă moale.

— Iute... iute, — șopti Kronach. Ochii îi luceau, trupul i se îndreptase. Garcia se uita la el cu ochii holbați, acoperindu-și pieptul cu mâinile. Deodată tremură:

— Tesson!

Kronach o apucă de mână.

— Imbracă halatul infirmierii! Și boneta! Repede!

Sentinela scoase capul din gheretă și zâmbi.

— Încotro, Freulein Paulsen?

Fata cu pelerină neagră mormăi ceva neînțeles, rătăcind în afara porții. Sentinela împinse ușa :

— Vrei să ieși aer ? Foarte bine faci !

Mai strigă după ea :

— Eu stau până 'a 11. Să nu întârzi... știi consemnul !

După zece minute, doctorul Kronach se opri în fața lui și-i dăde o țigară.

— N'ai văzut-o pe Paulsen ? — întrebă el.

— A ieșit adineauri. A luat-o spre Dinkelsbuhl.

— Plăcută noapte, — șopti Kronach privind cerul instelat și glaciai. Nu te doare inima ?

— Inima ? Dece ? — se minună soldatul, tropăind pe podeaua de lemn a gheretei, căci se lăsase frig.

— Spuneam într-o doară... O să te doară, curând, zburând...

Se depărtă și adăugă încetisor :

— Când n'o să mă mai întorc, prostule !

În păduricea de lângă Dinkelsbuhl, cele două umbre mergeau grăbite, printre trunchiurile închiciurate. Femeia cu pelerina neagră se întoarse brusc și apucând mâna bărbatului, i-o sărută cu un gest rapid, fără ca acesta s-o poată împiedica.

— Garcia ! Pentru numele lui...

Fata își ridică ochii spre el.

— Mulțumesc, pentru a doua oară, Tesson.

Bărbatul râse cu râsul lui discret și înăbușit.

— Ești copilă, Paulsen. Să ne iuțim pașii... fiindcă Monsieur Tesson mai are încă o mulțime de treburi de făcut !

SFARȘIT

Isprăvile misteriosului domn Tesson nu s'au terminat... Cititorii îl vor regăsi, într'unul din numerele viitoare ale colecției.

